

**SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEJ
ORGANIZÁCIE V ZRIAĐOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI ŽSK
ZA ROK 2008**

**Oravská knižnica Antona Habovštiaka
v Dolnom Kubíne**

**SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ
ZA ROK 2008**

Marec 2008

1. Úlohy a miesto kultúrnej organizácie v národnom systéme kultúrnych organizácií

1.1 Poslanie kultúrnej organizácie

Oravská knižnica Antona Habovštiaka pri naplňovaní svojej činnosti vychádza predovšetkým zo zriaďovacej listiny a z koncepčných strategických dokumentov pre rozvoj knižníc na Slovensku. Má na zreteli úlohu približovať sa k plneniu medzinárodných štandardov pre činnosť verejných knižníc. Operatívne plní aktuálne úlohy, ktoré jej kladie zriaďovateľ.

Plnenie funkcie mestskej knižnice

V roku 2008 bolo 65,29 % čitateľov z radov občanov mesta Dolný Kubín. Ako účastníci kultúrno-výchovných podujatí občania mesta predstavujú ešte vyššie percento. Z tohto faktu vychádzame pri plánovaní našej činnosti. Spolupracujeme s Mestským úradom Dolného Kubína a jeho oddelením kultúry.

Plnenie regionálnej funkcie

Svoje regionálne poslanie uplatňuje v oblasti metodickej pomoci pre sieť verejných knižníc v okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín – hlavne pri automatizácii knižničných procesov a pri podávaní projektov. Ďalej budovaním kvalitného knižničného fondu slúžiaceho používateľom celej Oravy a zvlášť budovaním fondu regionálnych dokumentov a s ním súvisiacej informačnej databázy.

Plnenie medzinárodných funkcií

Takúto činnosť nemáme priamo vymedzenú v zriaďovacej listine, ale rozvíjame aktivity na poli zahraničnej spolupráce s našimi partnermi, ktorými sú Miejska Biblioteka Publiczna v Limanowej (Poľsko). Uskutočnili sme prvé kroky na ceste k vytvoreniu partnerstva s Knihovnou Kroměřížska (Česko). V hodnotenom roku sme nemali žiadne spoločné aktivity s našim partnerom Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Eger (Maďarsko).

Porovnanie kvantitatívnych a kvalitatívnych výstupov činnosti

Analýzu výstupov a ich podrobné porovnanie predkladáme v záverečnej časti Odborná činnosť knižníc.

1.2 Plnenie prioritných úloh v roku 2008

Ako prioritné úlohy vyplývajúce pre nás zo zriaďovacej listiny a ďalšie priority vytýčené v pláne činnosti pre rok 2008 boli:

Udržať úroveň hlavných ukazovateľov v porovnaní s rokom 2007 – t. j. akvizíciu dokumentov, počet čitateľov a počet výpožičiek.

***Plnenie:** V roku 2008 bolo získaných 2739 KJ v hodnote 711971.98 Sk, čo je o 559 kusov viac ako v roku 2007. Hodnota získaných kníh bola o 201473.07 Sk vyššia ako v r. 2007. Počet používateľov oproti roku 2007 klesol: z 5 601 osôb r. 2007 na 5 204 osôb v r. 2008. Výpožičky poklesli na počet 292 640, v r. 2007 to bolo 300 967. Za potešiteľné považujeme, že sa nám podarilo významne ovplyvniť ukazovateľ akvizíciu, na ktorého vývoj môže knižnica priamo vplyvať. Počet čitateľov a výpožičiek v rámci dlhodobého trendu však znovu poklesol.*

Riešiť výmenu knižničného softvéru LIBRIS za nový.

***Plnenie:** Problematika výmeny knižničného softvéru je aktuálna pre viaceré knižnice Žilinského kraja, osobitne tie, ktoré využívajú v súčasnosti systém Libris – Biblis, ktorého ďalší vývoj i servis je zabezpečovaný len jedným pracovníkom. Vzhľadom na finančnú náročnosť výmeny knižnično-informačného softvéru a potrebu jednotného softvéru pre všetky regionálne knižnice sa v priebehu roku 2008 vyvinulo úsilie o koordinovaný postup*

v predmetnej problematike a zistenie možností vypracovať projekt a získať finančné zdroje z eurofondov. Pracovníci knižníc sa zúčastnili na prezentáciách programov Clavius a Advanced Rapid Library v Žilinskej knižnici a pracovnej porady v Krajskej knižnici vo Zvolene, ktorá prešla na systém Clavius. Knižnice predložili predbežné požiadavky na potrebné hardvérové vybavenie a požadované softvérové moduly, ktoré sumarizovala Krajská knižnica v Žiline a v mene všetkých knižníc konzultovala s Centrálnou koordinačnou jednotkou ŽSK možnosť podania projektu do eurofondov. Riešenie úlohy prechádza do roku 2009.

Pripraviť projekty do programu cezhraničnej spolupráce.

Plnenie: Pokračovali sme v spolupráci s poľským partnerom pri organizovaní spoločných podujatí, ktoré boli v súlade s trvalou udržateľnosťou projektu, zrealizovaného v roku 2007. Uskutočnili sme niekoľko rokovaní a stretnutie v Limanowej k podaniu spoločného projektu do programu Cezhraničnej spolupráce Poľská republika – Slovenská republika, fond mikroprojektov. Avizované vyhlásenie výzvy uvedeného programu v čase od augusta do decembra 2008 však riadiacim orgánom nebolo zrealizované.

Vytipovali sme si partnera v Českej republike – Knihovnu Kroměřížska – pre spoluprácu a perspektívne aj pre podanie spoločného projektu do programu Cezhraničnej spolupráce Česká republika – Slovenská republika. Nadviazali sme s ním kontakty.

Zorganizovať odborné semináre s medzinárodnou účasťou

Plnenie: Na pôde Oravskej knižnice sa uskutočnili dva semináre s medzinárodnou účasťou. V septembri sme zorganizovali spolu s občianskym združením POLONUS a Mestskou verejnou knižnicou v Limanowej seminár o práci s poľskou detskou literatúrou v knižnici za účasti poľských lektoriek. V októbri sme spolu s pracovnou skupinou pre komunitnú činnosť Slovenskej národnej knižnice pripravili seminár o komunitných aktivitách knižníc s vystúpením českej lektorky.

Rozvíjať aktivity v oblasti komunitnej činnosti

Plnenie: Popri hlavných úlohách, ktoré má knižnica stanovené zriaďovacou listinou, pripravovali sme podujatia, ktorými sme vychádzali v ústrety požiadavkám verejnosti na našu organizáciu a v ktorých nás podporoval aj náš zriaďovateľ. Tvorili podstatnú časť našich aktivít v rámci kultúrno-výchovnej činnosti. (Podrobnejšie uvádzame ďalej v správe.)

1.3 Sieť verejných knižníc

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodologickej pôsobnosti 59 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 22 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 3 obecné profesionálne, 19 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálna, 10 neprofesionálnych). V súlade s naším regionálnym poslaním poskytujeme týmto knižniciam priebežnú metodickú a inštruktážno-konzultačnú pomoc, oboznamujeme ich s dôležitými zmenami v knižničnej práci formou porád a školení, sumarizujeme a vyhodnocujeme štatistické údaje o ich činnosti, usmerňujeme ich pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov do grantovej schémy MK SR, pomáhame im pri automatizácii knižničných procesov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa znížil stav knižníc s neprofesionálnymi zamestnancami o 1 knižnicu (Hladovka), kde došlo ku zlúčeniu so školskou knižnicou a prešla do siete školských knižníc.

Na požiadanie poskytuje metodickú pomoc aj knižniciam iných sietí, predovšetkým školským knižniciam.

1.4 Potenciálne používateľské zázemie:

Počet obyvateľov miest a okresov v regióne (údaje platné k 30. 6. 2008)

Dolný Kubín (mesto) – **19 753** obyvateľov

Dolný Kubín (okres) – **39 418** obyvateľov

Námestovo (mesto) – **8 137** obyvateľov

Námestovo (okres) – **58 765** obyvateľov

Tvrdošín (mesto) – **9 393** obyvateľov

Tvrdošín (okres) – **35 791** obyvateľov

Počet školopovinných detí (údaje – školský rok 2008/2009)

okres Dolný Kubín - **3 974** žiakov

mesto Dolný Kubín – **2 389** žiakov

okres Námestovo - **8 603** žiakov

mesto Námestovo – **1 191** žiakov

mesto Tvrdošín – **954** žiakov

okres Tvrdošín – **4 087** žiakov

V meste Dolný Kubín pôsobí 6 základných škôl, 1 špeciálna základná škola, 1 gymnázium, 1 obchodná akadémia, 5 stredných odborných škôl a 3 vysoké školy majú detašované pobočky (Katolícka univerzita Ružomberok, Trnavská univerzita, Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica).

2. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie, priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcie

2.1 Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe Oravskej knižnice

Oravská knižnica k 31. 12. 2008 spravovala majetok ŽSK:

- parcelu KN č. 386 – zastavaná plocha o výmere 210 m²

- parcelu KN č. 387 – zastavaná plocha o výmere 283 m²

- budova – súpisné číslo 1763 postavená na parcele KN č. 386

- budova – súpisné číslo 1697 postavená na parcele KN č. 387

Predmetné nehnuteľnosti sú vedené na Katastrálnom úrade – Správa katastra Dolný Kubín, obec Dolný Kubín, k. ú. Dolný Kubín na LV č. 3210.

V roku 2008 rozhodnutím Žilinského samosprávneho kraja na základe zámennej zmluvy medzi ŽSK a Mestom Dolný Kubín sme získali pozemok – parcelu č. KN 231/4 zastavané plochy o výmere 259 m² v cene 29 544,91 Sk. V novembri 2008 bol Gymnázium P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne na základe zmluvy o prevode správy nehnuteľného majetku prevedený pozemok – parcela č. KN 231/4 zastavané plochy o výmere 259 m² v cene 29 544,91 Sk.

2.2 Aktuálny stavebno-technický stav nehnuteľností

V hodnotenom roku sa uskutočnila výmena odtokových žľabov na budove Oravskej knižnice, čím sa odstránilo zatekanie dažďovej vody na stenu knižnice. Bola vykonaná údržba (nafarbenie) plechov na strechách oboch budov knižnice, vymaľovaná predná a zadná fasáda nižšej budovy a natreté rámy okien a mreže.

Pretrváva havarijný stav priestorov nižšej budovy (súpisné číslo 1763) – hrozí opadávanie omietky zo stropu, v priestoroch je nedostatočné osvetlenie, majú neestetický vzhľad, stavebné dispozície (je to bývalý rodinný dom) ich neumožňujú efektívne využívať. Oravská knižnica je celkovo dlhodobu obmedzovaná nedostatočnými priestormi pre svoju činnosť.

V dôsledku zámény pozemkov medzi ŽSK a Mestom Dolný Kubín sme museli vykonať premiestnenie garáže z blízkosti knižnice na pozemok, ktorý nám odporučilo Mesto Dolný Kubín. Finančné vysporiadanie užívania tohto pozemku nebolo doriešené.

2.3 Súpis spravovaných národných kultúrnych pamiatok

Organizácia nevlastní žiadne kultúrne pamiatky.

2.4 Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť

Celková plocha knižnice je 898 m², z toho priestory pre používateľov sú 549 m². Prevádzkové náklady činili celkovo 333000 Sk.

2.5 Prevádzkované priestory prenajaté iným – názov subjektu, plocha a cena prenájmu

Oravská knižnica nemá dostatok priestorov pre svoju činnosť, a tak ich neposkytuje ani iným organizáciám. Po súhlasnom vyjadrení z Mestského úradu v Dolnom Kubíne poskytuje na zadnej stene budovy prenájom priestoru na umiestnenie reklamnej tabule alebo skrinky.

2.6 Prevádzkované priestory prenajaté od iných subjektov

Prevádzkové priestory nemáme prenajaté.

2.7 Rekonštrukcie

V roku 2008 sa nerealizovali žiadne rekonštrukcie.

2.8 Opravy a údržba

Rozpočtovým opatrením ŽSK boli knižnici pridelené finančné prostriedky vo výške 300 tisíc Sk určené na výmenu, montáž a demontáž odtokových žľabov na vyššej budove knižnice, ktoré boli v havarijnom stave (120 tisíc Sk), oprava a údržba plechov na strechách oboch budov knižnice a namaľovanie prednej a zadnej fasády nižšej budovy (150 tisíc Sk) a 30 tisíc Sk na premiestnenie garáže.

2.9 Vozový park

Tabuľkový prehľad *Zoznam motorových vozidiel* v prílohe.

2.10 Poistenie majetku

Tabuľkový prehľad *Poistenie majetku* v prílohe.

2.11 Poistenie zbierkového fondu – skutočnosť, požiadavka.

V roku 2008 zbierkové fondy neboli poistené, uskutočnilo sa rokovanie ŽSK s poisťovňou Kooperatíva, ku ktorému sme dodali podklady za našu organizáciu.

2.12 Plnenie úloh na úseku BOZP, PO

Úloha je zabezpečovaná dodávateľsky.

3 Návštevnosť kultúrnej organizácie

Tabuľkový prehľad *Návštevnosť kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe, podrobnejšie údaje v časti II. Odborná činnosť, 1.2 Používatelia, návštevníci

4 Ročné dane z nehnuteľností

Tabuľkový prehľad *Daň z nehnuteľností - kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe.

5 Riadiaca a kontrolná činnosť

5.1 Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti

Vnútorňá kontrolná činnosť bola vykonaná na jednotlivých oddeleniach Oravskej knižnice a na ekonomickom oddelení. Pravidelne raz štvrtročne boli vykonané kontroly pokladničnej hotovosti na oddelení beletrie, hudobnom, náučnom a detskom oddelení. Každá kontrola je spracovaná zápisom a podpismi kontrolnej komisie a zodpovednými pracovníkmi oddelení. Pokladničná kontrola na ekonomickom oddelení bola vykonávaná každý mesiac. Poštové známky a gastrolístky boli kontrolované štvrtročne kontrolnou komisiou Oravskej knižnice. Pravidelne pri každej finančnej operácii bola vykonaná predbežná kontrola na základe Zákona č. 502/2001. Priebežné kontroly boli vykonávané pravidelne podľa zákona 4 krát ročne. Kontrola dochádzky a pracovnej činnosti bola vykonávaná priebežne riaditeľom a kontrolnou komisiou. Pravidelne prebiehala kontrola čerpania dovolenky s evidenciou mzdového softvéru. Bola vykonaná kontrola služobných ciest v evidencii vedenej v organizácii. V roku 2008 bola v organizácii vykonaná fyzická inventarizácia majetku.

5.2 Výsledky kontrolnej činnosti kontrolných orgánov

V roku 2008 kontrolné orgány Žilinského samosprávneho kraja, Daňového úradu, Sociálnej poisťovne a jednotlivých zdravotných poisťovní neuskutočnili žiadnu kontrolnú činnosť.

6 Vzájomná koordinácia a kooperácia.

6.1 Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

S regionálnymi knižnicami ŽSK sme boli v úzkom osobnom kontakte, pretože porád na odbore kultúry, ale aj porád, ktoré organizovala krajská knižnica, bolo v roku 2008 menej ako po iné roky. Priebežne sme konzultovali praktické otázky na úrovni riaditeľov, ale aj ekonómov, metodičiek, bibliografiek a pod. Podporovali sme sa navzájom pri organizovaní odborných a spoločenských podujatí vystúpeniami a účasťou na nich. Vymieňali sme si vydané publikácie.

Osobitne sa rozvíjala a bola koordinovaná spolupráca knižníc na úrovni krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov. Pobočka zrealizovala odbornú exkurziu do špeciálnych knižníc v Kežmarku a Levoči.

Aj napriek tomu, že vzťahy s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK považujeme za dobré, s Oravskou galériou a s Oravským kultúrnym strediskom sme v roku 2008 nespolupracovali na žiadnom významnejšom spoločnom podujatí. S Oravským múzeom sme spoločne pripravili slávnostný program pri príležitosti 100. výročia narodenia T. H. Florina a zúčastnili sme sa na oslavách 140. výročia založenia múzea.

6.2 Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

Dlhoročne spolupracujeme s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne najmä pri organizovaní Hviezdoslavovho Kubína.

6.3 Spolupráca s mestami a obcami, organizáciami 3. sektoru, s občianskymi združeniami, s organizáciami poskytujúcimi služby v oblasti kultúry

S mestami a obcami oravského regiónu spolupracujeme minimálne a to pri organizovaní podujatí. Častejšie sa s nimi dostávame do kontaktu pri poskytovaní metodologickej pomoci knižniciam, ktoré patria do ich zriaďovateľskej gescie.

S organizáciami 3. sektoru a občianskymi združeniami spolupracujeme pri realizácii vzdelávacích podujatí (ORBIS LIBRI, o. z., EDUKOS, o. z., Materské centrum Píšťalka, o. z., POLONUS, o. z.), kultúrnych a prezentačných akcií (Združenie literárnych klubov Slovenska, n. z., Literárny klub FONTÁNA, n. z., Klub fantasy Unicornus). Oproti predchádzajúcim rokom sa znížila intenzita spolupráce s HOMO ERECTUS, o. z.

Tabuľkový prehľad *Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s mestami, obcami a 3. sektorom* v prílohe.

6.4 Medzinárodná spolupráca – prehľad subjektov a aktivít

Po ukončení úspešného projektu Spoločný slovensko-poľský rok, ktorý sme zrealizovali v roku 2007, sme ďalej pokračovali v spolupráci s poľským partnerom Mestskou verejnou knižnicou v Limanowej. Zabezpečili sme, že riaditeľka knižnice p. Halina Matras vystúpila celoslovenskom seminári o komunitnej činnosti knižníc v Poprade ako reprezentantka poľského verejného knihovníctva. Spoločne sme publikovali príspevky o našej cezhraničnej spolupráci v odborných knihovníckych periodikách.

V júli 2008 sme sa stretli v Limanowej a prerokovali sme obsahovú náplň zamýšľaného spoločného projektu, ktorý chceme podať do programu Cezhraničná spolupráca Poľská republika – Slovenská republika. Za podpory a v spolupráci s občianskym združením POLONUS so sídlom v Žiline (združuje poľských občanov na Slovensku) sme zorganizovali odborný seminár o poľskej detskej literatúre. Lektorov na tento seminár zabezpečila limanovská knižnica.

S občianskym združením POLONUS sme vytvorili oddelenie poľskej literatúry v Oravskej knižnici, ktoré značným knižným darom podporila a osobne otvorila konzulka Poľskej republiky na Slovensku.

Po seminári k cezhraničnej spolupráci, na ktorom sme sa zúčastnili v Kroměříži, sme urobili prvé kroky pre vytvorenie partnerstva s Knihovnou Kromeřížska.

Tabuľkový prehľad *Medzinárodná spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe.

6.5 Najvýznamnejší partneri

Domáci:

Regionálne knižnice v ŽSK, kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v meste Dolný Kubín, Mestské kultúrne stredisko Dolný Kubín, Mesto Dolný Kubín, Redakcia Noviny Orava, Redakcia My Oravské noviny, Redakcia Oravec, Infoštúdio – mestská káblová televízia Dolný Kubín, Slovenská národná knižnica v Martine, Národné osvetové centrum Bratislava, Slovenská asociácia knižníc, Spolok slovenských knihovníkov, Vydavateľstvo Matice slovenskej v Martine, Kníhkupectvo LITTERA, Knižné centrum

Žilina, Vydavateľstvo Peter Huba, Knížnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch, Hornozemplínska knižnica vo Vranove n. T., Knížnica P. O. Hviezdoslava Prešov, Považská knižnica Považská Bystrica, Mestská knižnica Ružomberok, Združenie literárnych klubov Slovenska, Literárny klub Mádokýš, OZ Materské centrum Píšťalka, OZ EDUKOS, OZ Via Oravia, OZ POLONUS, OZ diveRzita, Domov dôchodcov Dolný Kubín, ZŠ M. Kukučina, ZŠ J. Matúšku, ZŠ P. Škrabáka, Obchodná akadémia v D.Kubíne, stredné školy v D. Kubíne

Zahraniční :

Miejska Biblioteka Publiczna v Limanowej (Poľsko), Knihovna Kroměřížska v Kroměříži (Česko), Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Eger (Maďarsko)

6.6 Problémové oblasti, perspektívy rozvoja spolupráce.

Pri kooperácii s partnermi nemáme problémy, ani sme nemuseli pre nezhody s nikým ukončiť spoluprácu.

Radi by sme ďalej intenzívne rozvíjali spoluprácu s našimi zahraničnými partnermi. Bude to závisieť od našej úspešnosti pri podávaní projektov. Utlmená bola spolupráca s partnerskou knižnicou v Maďarsku pre nedostatok finančných prostriedkov na podanie spoločného projektu. Uskutočnili sme úspešné kroky pre vyhľadanie partnera v Českej republike.

7 Otváracie hodiny pre verejnosť a výška vstupného v roku 2008.

7.1 Otváracie hodiny centrálného objektu:

Pondelok	8.00 – 16.00 hod.
Utorok	8.00 – 18.00 hod.
Streda	10.00 – 18.00 hod.
Štvrtok	8.00 – 18.00 hod.
Piatok	8.00 – 18.00 hod.
Sobota	8.30 – 12.30 hod.

7.2 Otváracie hodiny pobočiek, expozícií: Pobočky nemáme.

7.3 Týždenný výpožičný čas: 50 hodín

7.4 Výška vstupného v jednotlivých objektoch:

Dospelí	100 Sk
Študenti	70 Sk
Dôchodcovia	50 Sk
Deti	40 Sk

7.5 Poskytované zľavy: poskytujeme bezplatné čestné členstvo.

7.6 Zmeny v otváracích hodinách a vo vstupnom v roku 2008: neboli.

8 Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika, elektronické médiá

Tabuľkový prehľad *Elektronizácia - kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe, podrobnejšie údaje v časti II. Odborná činnosť

8.1 Perspektívy, vízie rozvoja – požiadavky (návrh).

Pretrváva potreba zmeny knižnično-informačného systému, problematika je podrobnejšie charakterizovaná v časti Prioritné úlohy. Zmena softvéru si vyžaduje aj inováciu hardvérového vybavenia, ktorá je závislá od výberu programu. Perspektívne je potrebné vyriešiť samostatnú internetovú študovňu, súčasné riešenie, keď sa pracovné stanice nachádzajú na oddeleniach nie je pre prevádzku knižnice optimálne. Problém môže vyriešiť až plánovaná prístavba knižnice, ktorá umožní iné dispozičné riešenie interiérov jednotlivých oddelení. Aktuálne je potrebné zabezpečiť nový lokálny server so zodpovedajúcimi hardvérovými a softvérovými parametrami, keďže doteraz používané riešenie, keď funkciu serveru plnil len PC s operačným systémom WinXP Professional je pri zvyšujúcom sa využívaní on-line služieb už nevyhovujúce.

9 Projektová činnosť kultúrnej organizácie, granty, nadácie, sponzorské príspevky, fundraising

Tabuľkový prehľad *Projekty kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* v prílohe.

Realizácia projektov, podporených MK SR a Nadáciou pre deti Slovenska – Hodina deťom je bližšie charakterizovaná v časti II. Odborná činnosť, 1.4 Kultúrno-výchovná činnosť. Finančný prínos projektov je uvedený v časti 14.10 Objem finančných prostriedkov získaných z MK SR a ďalších zdrojov.

Okrem finančných zdrojov z podaných projektov získala knižnica finančné prostriedky na nákup literatúry od Mesta Dolný Kubín vo výške 15.000.- Sk, dotáciu vo výške 12.000.- Sk od Národného osvetového centra na realizáciu kolokvia Ako ďalej literárne kluby? a cenu Sakáčik 2007 od Slovenskej asociácie knižníc, spojenú s finančnou odmenou vo výške 20.000.- Sk na nákup literatúry.

Hodnota knižných darov, ktoré knižnica zaradila do svojich fondov sú uvedené v časti II. Odborná činnosť, 1.1 Knižničné fondy. Sponzorské finančné príspevky, knihy na odmeny, materiálna pomoc pri realizácii podujatí, ktoré knižnica v roku 2008 získala boli v hodnote cca 55.000.- Sk. Sponzorsky nás podporili: vydavateľstvá Perfekt, Fragment, Slovart, Vydavateľstvo Matice slovenskej, kníhkupectvo Littera Martin, Nestlé Slovensko Prievidza, Liptovské pečivárne, Jednota Coop, Orange (lektorské, ceny pre účastníkov kurzu), SIS Computers (vydanie zbierky O. Štepitovej), OZ Polonus (vyhotovenie knižného regálu, cestovné, ubytovanie, lektorské, reprezentačné náklady spojené s realizáciou seminára Detská poľská literatúra).

10.1 Kvalifikačná štruktúra, odborná prax zamestnancov, veková štruktúra zamestnancov.

Kvalifikačná štruktúra pracovníkov:

Základné vzdelanie: 1

Vyučený v odbore: 1

Stredoškolské vzdelanie: 12

Nižšie vysokoškolské vzdelanie: 1

Vysokoškolské vzdelanie: 3

Odborná prax zamestnancov:

Platový stupeň	Roky odbornej praxe	Počet zamestnancov
1	do 2	0
2	do 4	0
3	do 6	0
4	do 9	0
5	do 12	0
6	do 15	2
7	do 18	4
8	do 21	1
9	do 24	5
10	do 28	2
11	do 32	1
12	nad 32	3

Veková štruktúra zamestnancov:

Vek zamestnancov	Počet zamestnancov
do 30 rokov	0
31 – 40 rokov	5
41 – 50 rokov	9
51 a viac rokov	4
Spolu	18

10 Práca s dobrovoľníkmi.

11.1 Počet zmluvných dobrovoľníkov, druhy a rozsah činností.

Zmluvných dobrovoľníkov nemáme. Pri organizovaní našej kultúrnej činnosti nám pomáhajú stáli dobrovoľníci (napr. členovia literárneho klubu Fontána) alebo iné osoby, na ktoré sa obraciamy so žiadosťou o materiálnu pomoc, alebo o pomoc vo forme nejakej služby. Počet takto zapájaných dobrovoľníkov do našej činnosti odhadujeme na 15. Každoročne oceňujeme udelením titulu Priateľ knižnice dve osoby za dlhoročnú pomoc a podporu knižnici.

11.2 Občianske združenia pracujúce pri organizáciách (na podporu činnosti).

Pri knižnici pracuje občianske združenie ORBIS LIBRI, zaregistrované na MVSR bolo v auguste 2006 a svoju činnosť začalo v roku 2007. V roku 2008 zrealizovalo verejnú zbierku, jej finančný výťažok vo výške 4.500.- Sk bol použitý na nákup novej literatúry, ktorou bol obohatený knižničný fond Oravskej knižnice, nákup materiálu pre detské tvorivé dielne a nákup darčkových predmetov, ktorými sme odmeňovali detských účastníkov v literárno-vedomostných súťažiach. Občianske združenie sa v roku 2007 zaregistrovalo do Zoznamu prijímateľov 2% z dane a v roku 2008 získalo finančné prostriedky vo výške 15.444.- Sk. Boli použité na nákup vecných cien pre účastníkov rôznych súťaží (napr. knihy pre víťazov literárnej dielne Nedokončený príbeh), úhradu organizačných nákladov pri návštevách autorov (napr. spisovateľky A. Pavelková, G. Futová, detský ilustrátor M. Regitko), nákup literatúry do fondu knižnice, nákup kancelárskych potrieb a materiálu pre tvorivé dielne. Združenie získalo sponzorský príspevok vo výške 10.000.- Sk pre realizáciu podujatí Noc

s Andersenom a Kráľ čitateľov, zo získaných finančných prostriedkov bol zabezpečený materiál pre tvorivé dielne, občerstvenie a vecné dary pre víťazov.

Zduženie podalo 3 projekty, projekt Budem Pavol (Dobšinský) alebo Pikaso? zaslaný do Grantového programu mesta Dolný Kubín bol úspešný a podporený sumou 5.000.- Sk. Realizácia projektu je bližšie charakterizovaná v časti II. Odborná činnosť, 1.4 Kultúrno-výchovná činnosť. Projekt Podme spolu čítať a spoznávať svet – letný denný tábor zaslaný do Grantovej schémy ŽSK a projekt Realizácia kultúrno-výchovných aktivít pre žiakov základných škôl v meste Dolný Kubín so zámerom rozvoja ich čitateľských návykov a informačnej gramotnosti zaslaný na Ministerstvo financií SR neboli podporené.

Zduženie sa opätovne zaregistrovalo do Zoznamu prijímateľov 2% z dane pre rok 2009.

11 Účasť pracovníkov a riaditeľa na poradách, školeniach, seminároch, zahraničných služobných cestách.

PhDr. Milan Gonda – riaditeľ knižnice

12.02. – rokovanie v Národnom osvetovom centre a v Slovenskej televízii, Bratislava

27.02. – valné zhromaždenie Slovenskej asociácie knižníc, Piešťany

04.03. – seminár o lobingu pre knižnice, Banská Bystrica

07.04. – seminár o súčasnej slovenskej literatúre, Martin

09.04. – oslava 25.výročia vzniku Experimentálnej Okresnej knižnice, Čadca

21.04. – zasadnutie pracovnej skupiny SNK pre komunitnú činnosť, Poprad

30.04. – rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Žilina

12.-13.05. – školenie k podávaniu projektov do Eurofondov, Žilina

03.06. – vyhodnotenie ankety Kniha roka, Žilina

04.-05.06. – medzinárodný seminár ku komunitnej činnosti knižníc, Poprad

19.-20.06. – stretnutie literárnych klubov Fontána, Generácia a Orion, Nové Zámky

25.06. – predstavenstvo Spolku slovenských knihovníkov, Bratislava

16.07. – rokovanie k príprave projektu v rámci cezhraničnej spolupráce, Limanowa (Poľsko)

11.09. – medzinárodný seminár Poľská literatúra pre deti a mládež v knižnici, D. Kubín

24.09. – vystúpenie s príspevkom o realizácii projektu na semin. organizovanom CKJ, Žilina

03.10. – riadenie kolokvia Ako ďalej literárne kluby?, Dolný Kubín

14.10. – medzinárodný seminár k cezhraničnej spolupráci ČR – SR, Kroměříž (Česko)

27.10. – medzinárodný seminár Komunitné aktivity knižníc, D. Kubín

13.-14.11. – zasadnutie pracovnej skupiny SNK a seminár o komunitnej činnosti, Vranov

17.12. – prezentácia publikácie Slovník slovenských spisovateľov, Martin

Individuálne cesty kvôli konzultáciám na ŽSK Žilina, do SNK a vydavateľstva MS Martin.

Mgr. Martina Fecskeová – metodička

03.-04.03. – tréningový seminár Moderný kurz manažmentu pre ženy, Žilina

05.03. – školenie Informatizácia knižníc – Verejný internet, Zvolen

17.3. – prac. stretnutie k zmene knižničného softvéru, predstavenie systému Clavius, Zvolen

09.04. – oslava 25.výročia vzniku Experimentálnej Okresnej knižnice, Čadca

10.04. – prezentácia knihovníckych programov – Clavius, Rapid Library, Žilina

30.04. – rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Žilina

16.07. – rokovanie k príprave projektu v rámci cezhraničnej spolupráce, Limanowa (Poľsko)

14.10. – medzinárodný seminár k cezhraničnej spolupráci ČR – SR, Kroměříž (Česko)

15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

4.12. – celoslovenská porada riaditeľov a metodikov knižníc, Martin

Mária Bachledová – ekonomická pracovníčka

- 29.01. – školenie k novej metodike účtovania a vykazovania vo verejnom sektore, Žilina
- 13.02. – školenie k novej metodike účtovania a vykazovania vo verejnom sektore, Žilina
- 14.02. – školenie k účtovaniu pre príspevkové organizácie, Martin
- 11.04. – školenie k implementácii regionálnej pokladnice – modul výkazníctvo, Žilina
- 13.06. – školenie k duálnemu zobrazovaniu EUR v systéme iSPIN, Žilina
- 23.06. – školenie k mzdovému softvéru Magma, Žilina – Rosina
- 02.07. – školenie k finančnému plánovaniu a rozpočtovaniu, Žilina
- 30.-31.10. – pracovné stretnutie ekonómov a účtovníkov PO zriadených VÚC, Podbanské
- 21.11. – školenie k manažmentu pohľadávok a záväzkov, Žilina
- 04.12. – školenie k účtovnej závierke pre príspevkové organizácie zriadené VÚC, Martin
- 16.12. – školenie k vykonaniu konverzie národnej meny v systéme iSPIN, Žilina

Darina Zemenčíková – bibliografka a regionalistka

- 26.03. – porada bibliografov Žilinského kraja, Liptovský Mikuláš
- 10.04. – prezentácia knihovníckych programov – Clavius, Rapid Library, Žilina
- 12.-14.5. – metodický seminár Dni regionálnej bibliografie, Martin
- 03.06. – Vyhodnotenie ankety Kniha roka, Žilina
- 15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

Miriám Kazimírová – koordinátorka služieb a KVČ

- 20.06. – stretnutie literárnych klubov Fontána, Generácia a Orion, Nové Zámky
- 11.09. – medzinárodný seminár Poľská literatúra pre deti a mládež v knižnici, D. Kubín
- 27.10. – medzinárodný seminár Komunitné aktivity knižníc, D. Kubín

Alena Javorková – detské oddelenie

- 11.02. – metodický seminár Živé knihy, Trenčín
- 03.-04.03. – tréningový seminár Moderný kurz manažmentu pre ženy, Žilina
- 19.-21.09. – celoslovenský snem Kráľov čitateľov, Martin
- 22.-23.10. – celoslovenská súťažná prehliadka knižničných podujatí, Prešov
- 07.10. – seminár Osmijanko rád si číta, Žilina
- 27.10. – medzinárodný seminár Komunitné aktivity knižníc, D. Kubín
- 24.11. – krajské kolo Knižného Vševedka, Žilina

Iveta Salvová – detské oddelenie

- 07.10. – seminár Osmijanko rád si číta, Žilina
- 15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

Antónia Albíniová – náučné oddelenie

- 03.-04.03. – tréningový seminár Moderný kurz manažmentu pre ženy, Žilina
- 09.04. – oslava 25. výročia vzniku Experimentálnej Okresnej knižnice, Čadca
- 10.04. – prezentácia knihovníckych programov – Clavius, Rapid Library, Žilina
- 15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

Zdenka Štefková – náučné oddelenie

- 15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

Jozefína Drabiňáková – náučné oddelenie

- 15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

Ol'ga Milučká – akvizícia

10.04. – prezentácia knižničných programov – Clavius, Rapid Library, Žilina

03.06. – Vyhodnotenie ankety Kniha roka, Žilina

15.10. – odborná exkurzia organizovaná SSK do špeciálnych knižníc, Kežmarok a Levoča

12 Public relations.

13.1 Odborná publikačná činnosť pracovníkov kultúrnej organizácie: nebola.

13.2 Publikačná činnosť o kultúrnej organizácii a jej činnosti

- Počet publikovaných článkov vlastných zamestnancov organizácie: 35

(+ 32 príspevkov do rubriky *Nové tituly* v týždenníku *Noviny Orava*)

- Počet publikovaných článkov iných autorov o organizácii: 39

Spolu bolo uverejnených 74 článkov, súpis v prílohe č. 12.

13.3 Počet vydaných tlačových správ: štyri.

13.4 Ostatná prezentačná činnosť

Pozri časť II. Odborná činnosť knižnice, 1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia.

13.4 Web stránka organizácie, jej aktualizácia.

Informácie o knižnici, podujatiach, on-line katalóg, prezeranie čitateľského konta a rezerváciu kníh majú používatelia k dispozícii na stránke knižnice www.oravskakniznica.sk. Stránka je pravidelne aktualizovaná.

Pravidelné informácie o svojich kultúrnych podujatiach zverejňovala knižnica aj na webových stránkach: www.infolib.sk, www.dolnykubin.sk, www.kulturazask.sk.

Podklady o podujatiach boli zaslané do Kalendária Žilinského samosprávneho kraja vo forme, ktorá bola určená (www.regionzilina.sk).

13.5 Edičná činnosť – počet: 7, názvy edičných titulov:

Otka Štepitová: Plamienky.

Mária Jančová : bibliografický leták

Nové knihy : odporúčajúca bibliografia

Oravská knižnica v Dolnom Kubíne : informačný leták.

Správa činnosti za rok 2007

Stav verejných knižníc za rok 2007

Anton Habovštiak – Vlado Medzihradský: Rok na Orave – slovom i obrazom (spolupráca pri vydaní s Vydavateľstvom Matice slovenskej Martin)

13.6 Propagácia a prezentácia kultúrnej organizácie v iných médiách (rozhlas, televízia) a vynaložené finančné prostriedky:

- názov média:

Infoštúdio Dolný Kubín (káblková televízia) – 12 spravodajských reportáží a stála textová rubrika o nových knihách – bezplatne.

Prehľad spravodajských reportáží v prílohe.

Slovenský rozhlas – Rádio Regina Banská Bystrica – 7 spravodajských reportáží, bezplatne.

Prehľad spravodajských reportáží v prílohe.

- infotabule (billboardy) pri cestných komunikáciách: nemáme
- infotabule na parkoviskách a pri objektoch: nemáme
- vývesné skrinky pre aktuálne podujatia a oznamy: v budove knižnice

14.10 Objem finančných prostriedkov získaných z Grantového systému MK SR (zdroj 111) a z ďalších zdrojov (sponzorské, iné)

V grantovom systéme Ministerstva kultúry SR v roku 2008 bola naša organizácia úspešná schválením troch projektov:

Zmluva MK - ZI/2008/2.1, číslo žiadosti 3986/2008/2.1 – názov projektu *Inovácia hardvérového vybavenia knižnice ako podmienka zvyšovania kvality jej činnosti* vo výške 105 tisíc Sk, ktorá bola vyčerpaná v plnej výške na nákup zostav PC a tlačiarňí.

Zmluva MK – ZI/2008/2.5 názov projektu *Zvyšovanie úrovne knižnično-informačných služieb prostredníctvom doplnenia knižničného fondu* vo výške 88 tisíc Sk na nákup knižničného fondu. Nákup literatúry bol z prostriedkov MK SR ešte aj vo výške 19 tisíc Sk za *kultúrne poukazy*.

Zmluva MK - ZI/2008/4.5.6 *Prebudíme UIZÁTNAF* č. žiadosti 1977/2008/4.5.6 vo výške 25 tisíc Sk. Dotácie z Ministerstva kultúry SR boli vyčerpané v plnej výške.

Ďalej sme boli úspešní v podaní projektu do Nadácie pre deti Slovenska pri spolupráci na realizácii projektu *Od Julesa Verna až po Unicornus – Klub záujemcov o fantasy a sci – fi literatúru* vo výške 27 tisíc Sk. Dotácia nebola vyčerpaná v plnej výške, nakoľko realizácia projektu prebieha aj v roku 2009 (zostatok 13 tisíc Sk). Zmluva bola uzatvorená pod číslom HD-6-SS-232-2008.

Zo Slovenskej asociácie knižníc nám bola udelená *cena Sakáčik za rok 2007* vo výške 20 tisíc Sk na nákup knižničného fondu za realizáciu projektu *Spoločný slovensko – poľský knižničný rok*, v rámci programu iniciatívy spoločenstva INTERREG III. A – SR 2004-2006 *Fond mikroprojektov*.

Národné Osvetové centrum v Bratislave poskytlo Oravskej knižnici Antona Habovštiaka dotáciu vo výške 12 tisíc Sk na podujatie *kolokvium Ako ďalej literárne kluby* v rámci 54. ročníka *Hviezdoslavovho Kubína* v dňoch 3. a 4. októbra 2008 – vyčerpané v plnej výške.

V rámci rozpočtového opatrenia Mesta Dolný Kubín bola poskytnutá pre našu knižnicu *dotácia na nákup knižničného fondu* – detskej a mládežníckej literatúry vo výške 15 tisíc Sk.

V časti 14.5 sme spomínali finančné prostriedky zaslané z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Zmluva bola podpísaná 24. 4. 2007 v Bratislave, avšak finančné prostriedky v objeme 260 tisíc Sk neboli poukázané do konca roka 2007 na náš účet, ale boli poukázané až v roku 2008. Prekleňovacie obdobie v roku 2007 po finančnej stránke realizácie projektu nám zabezpečil Žilinský samosprávny kraj zvýšením rozpočtu s kódom zdroja 41. Prechodom na aktuálne účtovníctvo sa nám táto finančná čiastka neobjavila v príjmoch organizácie, nakoľko bola vrátená Žilinskému samosprávnemu kraju.

15 Ocenenia organizácie a jej pracovníkov

Za zrealizovanie projektu *Spoločný slovensko-poľský knižničný rok* (v rámci INTERREG III A, fond mikroprojektov) dostala Oravská knižnica od Slovenskej asociácie knižníc cenu SAKÁČIK za najlepšie knižničné podujatie v roku 2007. Jeho súčasťou bola aj finančná čiastka 20000 Sk na nákup do knižničného fondu. K oceneniu SAKÁČIK knižnici zablahoželal listom aj predseda ŽSK Juraj Blanár.

Inovativnosť nášho zrealizovaného projektu zaujala aj v administratívnom centre pre riadenie programu *Cezhraničnej spolupráce PR – SR* so sídlom vo Varšave, ktorým je

Spoločný technický sekretariát. Dvaja zástupcovia Spoločného technického sekretariátu navštívili v júni Oravskú knižnicu. Informovali sa o priebehu realizácie projektu, jeho prínosoch a trvalej udržateľnosti. Prisľúbili, že náš príklad zverejnia v informačnom spravodajcovi, ktorým propagujú program cezhraničnej spolupráce.

V rámci festivalu Prešov číta rád sa pracovníčka detského oddelenia Alena Javorková zúčastnila na 2. ročníku celoslovenskej súťažnej prehliadke knižničných podujatí pre deti v Prešove, kde získala 1. miesto za podujatie Obrázky z prírody (zážitkové čítanie). Prehliadky sa zúčastnilo deväť súťažiacich z celého Slovenska.

16 Inovácie, kreativita činnosti kultúrnej organizácie, vízie, perspektívy rozvoja.

O inováciách a kreativite v činnosti našej organizácie uvádzame konkrétne údaje v celej správe. Na tomto mieste by sme ich iba zhrnuli.

Za inovatívne podujatia v našej činnosti považujeme odborné semináre, ktoré sme zorganizovali na pôde Oravskej knižnice v spolupráci s inými organizáciami pre knižnice zo ŽSK a z iných susediacich krajov. Podarilo sa nám nadviazať kontakt s partnerskou knižnicou v Českej republike, čo považujeme za úspech, a veríme, že sa nám ho podarí rozvinúť do spolupráce pri podávaní spoločných projektov.

Posun charakteru podujatí organizovaných knižnicou od kultúrno-vzdelávacích (ktoré knižnica pripravuje viac-menej sama pre verejnosť) ku komunitným aktivitám (keď knižnica vstupuje do širokej spolupráce s ďalšími subjektmi s podobným zameraním) je dlhodobým trendom. Dokazuje to aj množstvo uskutočnených podujatí, ktoré sú cielene žiadané od knižnice. Oravská knižnica aj vďaka spolupráci s mnohými partnermi tieto požiadavky dokázala zvládnuť. Zo strany knižnice sa snažíme týmto partnerom symbolicky poďakovať pravidelne udeľovaným ocenením Priateľ knižnice.

Dlhodobo aktívne vstupujeme do diania v oblasti knižnej kultúry v regióne Orava. S podporou ŽSK napomáhame vydávaniu publikácií, ktoré považujeme za dôležité pre dokumentovanie života v regióne alebo pri vstupe talentovaných debutantov na literárnu scénu. V roku 2008 sme sa prvýkrát pripojili k iným regionálnym knižniciam v ŽSK, ktoré organizujú súťaž – anketu o Knihu roka vo svojom regióne.

Veľkú pozornosť venujeme rozvoju spolupráce so školami – najmä základnými. Veľkú časť našich aktivít, podporenú projektmi z rôznych grantov, smerujeme k deťom. Snažili sme sa ich zaujať rôznymi tvorivými činnosťami formou súťaží, tvorivých dielní a pod. Už mnoho rokov sa nám darí rozvíjať súťaž školských časopisov v regióne Orava.

Perspektívy rozvoja činnosti Oravskej knižnice, pokiaľ ide o jej základné činnosti, ale aj „nadstavbové“, sú momentálne najviac závislé na vyriešení priestorových problémov knižnice. Riešením by mohla byť aj dve desaťročia plánovaná prístavba knižnice.

II. ODBORNÁ ČINNOSŤ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE

1. Základné činnosti knižnice

1.1. Knižničné fondy

Tab. 1 Zloženie knižničných fondov podľa druhu

Druh dokumentu	r. 2007	r. 2008	Rozdiel	% z celku 2007	% z celku 2008	Rozdiel v %
knižničný fond	92 914	94 812	+ 1 898	100	100	
z toho špec.dokumenty	4 815	4 821	+ 6	5,18	5,08	- 0,1
z toho el.dokumenty	111	113	+ 2	0,11/2,30	0,11/2,34	0/+ 0,04
iné špec.dokumenty	131	140	+ 9	0,14/2,72	0,14/2,90	0/+ 0,18
odborná pre dosp. + ŠD	40 097	40 768	+ 671	43,15	42,99	- 0,16
krásna pre dosp. + ŠD	35 411	35 892	+ 481	38,11	37,85	- 0,26
odborná pre deti + ŠD	5 153	5 318	+ 165	5,54	5,60	+ 0,06
krásna pre deti + ŠD	12 253	12 834	+ 581	13,18	13,53	+ 0,35
periodiká - tituly	150	137	- 13			
periodiká - exempláre	152	141	- 11			

Tab. 2 Prírastky, úbytky

Ukazovateľ	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
prírastok knižničného fondu	2 180	2 739	+ 559
z toho kúpou	1 668	2 335	+ 667
- z toho z rozpoč.zdrojov	1 668	1 774	+ 106
úbytok knižničného fondu	413	841	+ 428
skutočný prírastok	1 767	1 898	+ 131

Tab. 3 Skladba prírastkov podľa druhov literatúry

Druh literatúry	r. 2007 kniž.jedn.	r. 2008 kniž.jedn.	Rozdiel	r. 2007 v %	r. 2008 v %	Rozdiel v %
odborná pre dospelých	1 024	1 114	+ 90	46,97	40,67	- 6,3
krásna pre dospelých	562	745	+ 183	25,77	27,19	+ 1,42
odborná pre deti	132	193	+ 61	6,05	7,04	+ 0,99
krásna pre deti	427	676	+ 249	19,58	24,68	+ 5,1
špeciálne dokumenty	35	11	- 24	1,60	0,40	- 1,2
spolu	2 180	2739	+ 559	100	100	

Tab. 4 Prírastok knižničných fondov kúpou na obyvateľa a používateľa

Prírastok KF /počet k.j. na:	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
1 obyvateľa	0,084	0,118	+ 0,034
1 používateľa	0,29	0,44	+ 0,15

Tab. 5 Jazykové zloženie prírastkov (z prírastkov kníh)

Jazyk dokumentu	Počet k.j.	% z celk.počtu
Slovensky	2 125	77,58
Česky	497	18,14
Poľsky	60	2,19
Anglicky	14	0,51
Francúzsky	2	0,07
Nemecky	1	0,03
Rusky	1	0,03
Viacjazyčné	39	1,42

Tab. 6 Počet zväzkov na obyvateľa a používateľa

Počet zväzkov KF na:	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
1 obyvateľa	4,70	4,80	+ 0,1
1 používateľa	16,58	18,21	+ 1,63

Tab. 7 Prostriedky na nákup knižničných fondov

Druh dokumentu	Finančná hodnota knižných darov v r. 2007	Sk na nákup r. 2007		Finančná hodnota knižných darov v r. 2008	Sk na nákup r. 2008		Rozdiel Sk na nákup KF celkom 2007/2008
		spolu	z toho granty a fin.dary		spolu	z toho granty a fin. dary	
knihy a ostatné tlačéné dokum.	51.655,-	388 483,-	-	81.709.-	553.262.-	145.500.-	+ 164.779.-
špeciálne dokumenty	600,-	4 049,-	-	176.-	650.-	-	- 3.399.-
spolu	52 255,-	392 532,-	-	81.885.-	553.912.-	126.500.-	+ 161.380.-
periodiká	-	95 622,-	-	7.072.-	1.956.-	-	- 93.666.-
spolu nákup KF	52 255,-	488 154,-	-	88.957.-	555.868.-	126.500.-	+ 67.714.-

Tab. 8 Priemerná cena dokumentov

Druh dokumentu	cena v r. 2007		cena v r. 2008		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
knihy a ost.tlač. dokumenty	277,-	239,-	269.-	237.-	- 8	- 2
špeciálne dokumenty	159.-	140.-	126.-	75.-	- 33	- 65
dokumenty spolu	275.-	237.-	268.-	236.-	- 7	- 1

Tab. 9 Nákup knižničných fondov v Sk na obyvateľ'a a používateľ'a

Nákup KF v Sk na:	r. 2007		r.2008		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
1 obyvateľ'a	27,70.-	24,70.-	31,90.-	28,20.-	+ 4,20.-	+ 3,50.-
1 používateľ'a	97,70.-	87.-	121.-	107.-	+ 23,30.-	+ 20.-

Doplňovanie knižničného fondu v roku 2008 považujeme za najplynulejšie za posledné roky. Prispel k tomu aj schválený programový rozpočet, v ktorom ako jeden z indikatívov bol aj nákup knižničných dokumentov vo výške 350.000.- Sk. K tomu bol zabezpečený pravidelný prísun finančných prostriedkov od zriaďovateľ'a.

Z iných zdrojov sme získali na nákup prostriedky z Grantového systému Ministerstva kultúry: 107.000.- Sk, z grantu Hodina deťom: 3.500.- Sk a Mesto Dolný Kubín nám prispelo na nákup detských kníh sumou 15.000.- Sk. Slovenská asociácia knižníc v rámci ocenenia SAKAČIK za najzaujímavejšie knižničné podujatie roka 2007 poskytla na nákup kníh 20.000.- Sk. Hodnotné knižné dary nám venovali jednotlivci aj organizácie. Najväčší bol dar od Veľvyslanectva Poľskej republiky v SR v počte 60 kusov ako základný fond pre zriadenie Poľskej knižnice.

V roku 2008 celkovo do fondu pribudlo 2 739 KJ v hodnote 711.971.- Sk, čo je o 559 kusov viac ako v r. 2007. Hodnota získaných kníh je o 201.473.- Sk vyššia ako v r. 2007. Boli vydané prírastkové čísla *35512 - *36251.

Nakupovali sme kníhkupectvách a u knižných distributéroch, ktorí nám poskytli rabat: predajňa Modul - Media klub vydavateľstva Ikar za rôzne zvýhodnené klubové ceny, na ostatné knihy dávali zľavu 10%. Iné kníhkupectvá nám poskytovali nasledovné zľavy: Knižné centrum Žilina 10- 15%, Artfórum 10%, Littera Martin 10-20%, Duma B.Bystrica 10%, Martinus 10%, Vydavateľstvo Matice slovenskej 10-20%. Rabatom pri nákupe sme získali 158.059.- Sk.

Od obyvateľ'ov, vydavateľstiev a iných organizácií sme získali 392 knižničných dokumentov v hodnote 79.105,15Sk čo je o 103 kusov menej ako v predchádzajúcom roku, ale hodnotou získaných dokumentov o 27.450.- Sk viac, pretože sme dostali veľa nových kníh. Okrem spomenutých poľských kníh opäť väčšími darcami boli vydavateľstvo Oxford University Press (7 kusov anglických kníh) a Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (30 kníh). Vydavateľstvo Kalligram pokračovalo aj v hodnotenom roku v darovaní pôvodných slovenských kníh slovenským knižniciam.

Nahradených bolo 12 kníh v hodnote 2.780.- Sk. Povinným výtlačkom sme získali 35 titulov regionálnych periodík. Výmenou a bezodplatným prevodom sme nezískali do fondu žiadne dokumenty.

Pokles finančných prostriedkov na nákup periodík bol spôsobený administratívnou zmenou úhrady faktúr. V predchádzajúcich rokoch sa predplatné na periodiká uhrádzalo pred kalendárnym rokom a od roku 2009 v januári roka, ktorého sa predplatné týka.

Pri ochrane knižničného fondu sa pracovníci knižnice riadia vnútornou smernicou o ochrane knižničného fondu. Z knižničného fondu bolo v roku 2008 vyradených 841 KJ v hodnote 34.964.- Sk. Vyrad'ovali sa hlavne obsahovo zastarané, opotrebované knihy a multiplikáty. Knihy boli ponúknuté cez internet iným knižniciam a až potom boli vyradené.

1.2. Používatelia, návštevníci

Tab. 10 Používatelia

Ukazovateľ	r. 2007	r.2008	Rozdiel	Index 07/08
Počet používateľov	5 601	5 204	- 397	93
- z toho z okr. sídla (DK)	3 503	3 398	- 105	97
deti do 15 rokov	1 362	1 180	- 182	86
% používateľov DK z počtu používateľov	62,5	65,29	+ 2,79	104
% používateľov DK z počtu obyvateľov	17,73	17,21	- 0,52	97

Tab. 11 Skladba používateľov

Kategória používateľov	r. 2007	r.2008	Rozdiel	% z celku
F – právnické osoby	7	5	- 2	0,09
K – knižnice	16	18	+ 2	0,34
P – pracovníci, čestní použív.	95	93	- 2	1,78
D – deti	1 362	1 180	- 182	22,67
C – dôchodcovia, vojaci	321	320	- 1	6,14
A – študenti	1 740	1 629	- 111	31,30
B – dospelí	2 060	1 959	- 101	37,64

Tab. 12 Percento používateľov z počtu obyvateľov

Ukazovateľ	r. 2007	r.2008	Rozdiel
Percento použ. z počtu obyv.	28,35	26,37	- 1,98
Percento detských používateľov	24,31	22,67	- 1,64
Počet používat. na 1 knihovníka	373	347	- 26

Tab. 13 Počet návštevníkov, priemerná denná návštevnosť

Ukazovateľ	r. 2007	r.2008	Rozdiel
Počet návštevníkov (vrát. účastníkov podujatí)	84 250	84 110	- 140
- z toho návštevníci čítární a študovní	9 002	9 683	+ 681
- z toho používatelia Internetu	9 887	13 001	+ 3 114
Priemerná denná návštevnosť (bez sobôt)	333	335	+ 2
Priem. denná návštevnosť (vrátane sobôt)	297	296	- 1
Priem. denná návštevnosť – soboty	46	34	- 12
Maximálna denná návštevnosť	396	410	+ 14
Počet účastníkov podujatí	12 229	10 238	- 1 991

Po čiastočnom úspechu v roku 2007, keď sa počet čitateľov v porovnaní s rokom 2006 temer nezmenil (pokles o 0,13%), v sledovanom období opäť došlo k zníženiu počtu čitateľov. Nadviazali sme tak na trend z rokov 2001 – 2006, keď nám tento ukazovateľ systematicky klesal. Počet návštevníkov podujatí v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa znížil z dôvodu menšieho počtu podujatí kvôli dlhodobej pracovnej neschopnosti zodpovednej pracovníčky. Nárast používateľov internetu súvisí so zavedením bezplatného internetu na detskom oddelení v roku 2007 a má stúpajúcu tendenciu.

1.3 Výpožičné služby

Tab. 14 Výpožičky

Výpožičky	r. 2007	r. 2008	Rozdiel	% z celku
výpožičky spolu	300 967	292 640	- 8 327	100
odborná lit. pre dospelých + ŠD	86 644	83 005	- 3 639	28,36
krásna lit. pre dospelých + ŠD	63 790	58 611	- 5 179	20,02
odborná lit. pre deti + ŠD	10 421	9 394	- 1 027	3,21
krásna lit. pre deti + ŠD	36 124	35 718	- 406	12,20
periodiká	103 988	105 912	+ 1 924	36,19
Z toho špeciálne dokumenty	3 403	2 181	- 1 222	0,74
- z toho AV dokumenty	1 279	902	- 377	0,30
- elektronické dokumenty	1 977	1 086	- 891	0,37
- iné špeciálne dokumenty	147	193	+ 46	0,06

Tab. 15 Výpožičky podľa druhu

Výpožičky	r. 2007	r. 2008	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	300 967	292 640	- 8 327	100
z toho absenčné	210 202	197 769	- 12 433	67,58
z toho prezenčné	90 765	94 871	+ 4 106	32,42

Tab. 16 Výpožičky podľa druhu dokumentov

Výpožičky	r. 2007	r. 2008	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	300 967	292 640	- 8 327	100
z toho odborná literatúra – knihy	94 527	90 863	- 3 664	31,04
krásna literatúra - knihy	99 049	93 684	- 5 365	32,01
periodiká	103 988	105 912	+ 1 924	36,19
špeciálne dokumenty	3 403	2 181	- 1 222	0,74

Tab. 17 Výpožičky kníh podľa používateľov

Výpožičky kníh	r. 2007	r. 2008	Rozdiel	% z celku
výpožičky kníh celkom	193 576	184 547	- 9 029	100
z toho pre dospelých	149 515	141 035	- 8 480	76,42
z toho pre deti	44 061	43 512	- 549	23,58

Tab. 18 Výpožičky na obyvateľa, na používateľa, obrat knižného fondu

Ukazovateľ	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
výpožičky na 1 obyvateľa celkom	15,23	14,82	- 0,41
výpožičky kníh na 1 obyvateľa	9,79	9,35	- 0,44
výpožičky na 1 používateľa celkom	53,73	56,23	+ 2,5
výpožičky kníh na 1 používateľa	34,56	35,46	+ 0,9
obrat knižného fondu *	2,19	2,05	- 0,14

Tab. 19 Medziknižničná výpožičná služba

MVS	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
MVS iným knižniciam	843	952	+ 109
MVS z iných knižníc	474	610	+ 136

Tab. 20 Služby zdravotne znevýhodneným a iným špecifickým skupinám používateľov

Kategória používateľov	Počet	Počet výpožičiek	Počet návštev doma	Iné služby
slabozrakí a nevidomí	-	-	-	
imobilní	-	-	-	
Iní – DSS pre dospelých	kolekt.použ.	374		
- DSS pre deti a dosp.	kolekt.použ.	52		
- ŠZŠ pre teles.postih.	kolekt.použ.	150		

Aj napriek tomu, že sme v sledovanom období mali možnosť rovnomerne dopĺňovať knižničný fond o žiadanú literatúru, došlo k poklesu výpožičiek vo všetkých ukazovateľoch. Predpokladáme, že naši čitatelia a používatelia, najmä z radov študentov, využívajú možnosť čítať odborné dokumenty na internete. Zvlášť u stredoškolských študentov je evidentný menší záujem využívať tlačeneé dokumenty pri spracovávaní projektov, ktoré im zadáva škola.

Môžeme to dedukovať aj z toho, že narastá záujem o medziknižničnú výpožičnú službu ako formu poskytovania v knižnici chýbajúcich dokumentov. O túto službu majú hlavne záujem vysokoškolskí študenti. Pri jej realizácii sme využívali on-line katalógy knižníc zverejnených na internete. Dokumenty boli žiadané hlavne elektronickou žiadankou, ktorá umožňovala najrýchlejší prístup pre používateľa k žiadanému dokumentu. Bola vedená presná evidencia odoslaných a prijatých žiadaniek.

Používatelia Oravskej knižnice žiadajúci požičanie kníh prostredníctvom MVS a MNVS hradili náklady na poštovné. Manipulačný poplatok za objednanie knihy sa v roku 2008 zmenil počnúc mesiacom máj. Za kladne vybavenú žiadanku na knihu používateľ platil 50 Sk a manipulačný poplatok 10 Sk.

V roku 2008 bolo pre používateľov Oravskej knižnice objednaných spolu 690 dokumentov a článkov z časopisov, ktoré sa nenachádzajú v našom knižničnom fonde. Bolo to o 106 dokumentov viac ako v roku 2007. Kladne bolo vybavených 610 žiadaniek. Z knižničných fondov Oravskej knižnice bolo požičaných iným knižniciam 952 knižničných jednotiek. Štyri žiadanky boli postúpených do iných knižníc, pretože žiadané dokumenty sa nenachádzali v našom knižničnom fonde. V porovnaní s rokom 2007 sme z nášho fondu požičali iným knižniciam o 109 kníh viac.

Počet dokumentov žiadaných prostredníctvom MVS z fondov našej knižnice rastie. Nárast MVS je spôsobený tým, že knižnice si nájdu literatúru v katalógu na webovej stránke našej knižnice. MVS sme poskytovali Msk Tvrdošín, Msk Trstená, Msk Námestovo, MsK Banská Štiavnica, Msk Považská Bystrica, Msk Kežmarok, Msk Tisovec, Školskej knižnici pri ZŠ Lokca a Obecnej knižnici v Rabči, Nižnej, Likavke, Sedliackej Dubovej.

Narastá záujem používateľov aj o služby regionálneho oddelenia, čo tiež dokazujú vyššie dosiahnuté výkony na tomto úseku v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Dlhodobo pociťujeme potrebu nakupovať multiplicitne vysokoškolské učebnice a odbornú literatúru pre študujúcich, no opäť sme neboli schopní tento problém kvôli financiám riešiť, pretože na druhej strane sme sa snažili mať rovnomerne budovaný fond.

Donáškovú službu využívajú klienti Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb pre dospelých, Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých a ŠZŠ pre telesne postihnutých v Dolnom Kubíne. Koordinátorka KVC a služieb pravidelne raz mesačne odovzdáva vypožičané dokumenty pracovníkom týchto zariadení. Záujem je prevažne o časopisy a krásnu literatúru.

Dlhodobo knižnica spolupracuje so Spojenou školou – Špeciálnou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím a Domovom sociálnych služieb pre deti a dospelých v Dolnom Kubíne. Pre žiakov a klientov týchto zariadení pravidelne organizujeme kultúrno-výchovné podujatia a donášku kníh. Majú záujem aj o návštevu knižnice a požičiavanie literatúry. Vďaka pásovému schodolezu sa môžu imobilní žiaci školy a ďalší návštevníci dostať na všetky oddelenia knižnice. Uvedené zariadenia majú v knižnici bezplatné členstvo ako kolektívny čitateľ.

1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Tab. 21 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Ukazovateľ	r. 2007	r. 2008	Rozdiel
počet podujatí	578	510	- 68
z toho informačná výchova /kolektívov/	108	102	- 6
počet účastníkov podujatí	12 229	10 238	- 1 991
indiv. konzultácie k využ. výpoč. techniky a el. médií*			

* údaj uvedú tie knižnice, ktoré ho evidujú

Oproti r. 2007 poklesol počet podujatí. Dôvodom nebol nižší záujem zo strany verejnosti, ale dlhodobá práceneschopnosť pracovníčky – koordinátorky KVC a služieb p. Miriam Kazimírovej (január – apríl 2008).

Na doplnenie tejto tabuľky ešte uvedieme niekoľko čísel o rozdelení kolektívnych podujatí podľa vekovej kategórie:

- pre deti do 14 rokov: 384 (v roku 2007: 421)
- pre mládež – 15-19 rokov: 76 (v roku 2007: 70)
- pre dospelých: 50 (v roku 2007: 62)

Z celkového počtu podujatí bola informačná výchova realizovaná 102-krát, výstaviek bolo pripravených 246 (v roku 2007: 211) a nástieniek 58 (v roku 2007: 70).

Výber z najdôležitejších podujatí:

Týždeň slovenských knižníc (10.3.-17.3.2008)

Počas 9. ročníka TSK knižnica zorganizovala 26 podujatí pre verejnosť. Zúčastnilo sa ich 637 návštevníkov. Týždeň sme otvorili stretnutím s prírodovedcom a spisovateľom Miroslavom

Sanigom, ktorý besedoval so žiakmi ZŠ a klientmi Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb pre dospelých v Dolnom Kubíne. Pre študentov SŠ bola pripravená beseda so spisovateľom Milošom Jesenským. Seniorom bol určený informačný kurz Knižnica a mobilný telefón.

Noc s Andersenom – nočné čítanie v knižnici (28.3. – 29.3.2008)

Do tohto medzinárodného podujatia sa knižnica zapojila šiesty raz. Jeho súčasťou boli čitateľské a tvorivé dielne a súťaže. Podujatia zúčastnilo 40 detí vo veku do 12 rokov a 7 dospelých. Podujatie sa nieslo v duchu osláv 180. výročia narodenia Pavla Dobšinského, v pásme Prvý z deviatich sa deti zoznámili s jeho tvorbou a životom a v následnom kvíze sme ich nadobudnuté vedomosti preverili. Deti počas večera účastníci navštívili miestnu policajnú stanicu, kde ich službukonajúci policajti zoznámili s fungovaním kamerového systému v meste, zažili nočný pochod mestom, vystúpenie mládežníckej rockovej kapely a mohli si vyskúšať ako fungujú rôzne hudobné nástroje. O spestrenie večera sa postaral aj divadelný krúžok zo Zázrivej predvedením hry Polepetko.

Už som prvák, už si čítam sám (počas celého roka)

2. ročník podujatia pre žiakov – prvákov ZŠ zameraného na rozvoj čitateľských zručností. Jeho cieľom je vzbudiť u detí záujem o knihy a čítanie a vychovať z nich celoživotných čitateľov. Žiaci boli motivovaní k čítaniu počas pravidelných mesačných návštev v knižnici a v rámci nich prostredníctvom tematických podujatí a hlasného čítania a práce s literárnym textom. Deti zapojené do projektu získali bezplatné členstvo v knižnici a boli kráľovnou Rozprávkovej ríše pasované za rytierov pekného slova. Záverečnou bodkou za projektom boli júnové zábavno-súťažné dopoludnia, slávnostné zapečatenie šlabikára a odovzdanie symbolického kľúča k otváraniu knižiek.

Budem Pavol (Dobšinský) alebo Pikaso? (jún – október 2008)

Projekt realizovaný OZ ORBIS LIBRI a Oravskou knižnicou bol finančne podporený Mestom Dolný Kubín z grantového programu Šanca pre všetkých.

Cieľom projektu bolo podporiť čítanie detí a rozvíjať komunitnú spoluprácu prostredníctvom originálnych interpretácií ľudových rozprávok, tvorivých literárnych a výtvarných dielní. Do projektu sa zapojili žiaci troch mestských škôl. V priestoroch Oravskej knižnice, školských knižníc a Mestského kultúrneho strediska rozprávky deťom čítali: riaditeľka školy, profesionálny herec, režisérka detského divadelného súboru, staré mamy, klient Domova dôchodcov, učiteľ a knihovníčka. Súčasťou každej aktivity boli okrem rozprávky i tvorivé dielne (dokončenie príbehu, vymyslenie vlastnej rozprávky) a ilustrácia vypočutých rozprávok pod vedením výtvarných pedagógov. Detské výtvarné práce hodnotila odborná porota a najúspešnejší ilustrátori boli odmenení vecnými cenami. Výstava týchto prác bola nainštalovaná v priestoroch Mestského kultúrneho strediska.

Táto aktivita bola najvýznamnejším z 34 podujatí venovaných 180. výročiu narodenia Pavla Dobšinského.

54. ročník Hviezdoslavovho Kubína (1.10.-4.10.2008):

Oravská knižnica je dlhoročným spoluorganizátorom celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese. 54. ročníka sa zúčastnil spisovateľ Ján Beňo. Knižnica pripravila autorskú besedu s týmto autorom pre študentov SŠ, príhovor Milana Gondu, riaditeľa knižnice a spisovateľa pri hrobe P. O. Hviezdoslava počas otvorenia Hviezdoslavovho Kubína.

Jedným zo sprievodných podujatí organizovaných knižnicou bolo 2. celoslovenské stretnutie literárnych klubov Hviezdoslavov klubín, na ktorom sa predstavili zástupcovia jednotlivých literárnych klubov. Prezentácia tvorby, autorské čítanie, diskusie, literárne vychádzky a kolokvium Ako ďalej literárne kluby? trvali dva dni. Na stretnutí bolo prijaté uznesenie, podľa ktorého sa kluby budú v Oravskej knižnici schádzať pravidelne každý rok a odbornú garanciu nad podujatím prevzalo Národné osvetové centrum v Bratislave. Knižnica pripravila

i ďalšie sprievodné podujatia: prezentácia knihy Aforizmy autora Stanislava Markoviča a výstavu detských ilustrácií rozprávok Pavla Dobšinského.

Prebudíme UIZÁTNAF (máj – november)

Oravská knižnica realizovala tento projekt v rámci svojich aktivít na podporu čítania. Jeho cieľom bolo upriamenie pozornosti na slovenské ľudové i autorské rozprávky, sprostredkovať deťom, mládeži a dospelým stretnutie s osobnosťami – literárnymi tvorcami a interpretmi a prejavit' vlastnú tvorivosť pri ilustrácii rozprávok.

Jednotlivé podujatia prebiehali vo všetkých oravských okresoch (Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín). V knižniciach týchto miest, ale i materských a základných školách, sa deti a mládež na autorských besedách a čítaniach stretli so spisovateľmi a ilustrátormi: Blaženou Mikšíkovou, Editou Kubičkovou, Otkou Štepitovou, Gabrielou Futovou, Miroslavom Regitkom. V rámci záverečného podujatia rozprávky Pavla Dobšinského deťom čítal a dramatisoval herec Roman Večerek. Projekt sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR.

Od Julesa Verna... až po Unicornus – Klub záujemcov o fantasy a sci-fi literatúru

Projekt zameraný na podporu prirodzeného záujmu detí a mládeže o fantasy literatúru, ich kreativity a sprostredkovanie stretnutia so zaujímavými autormi, podnetov na vlastnú tvorbu, poskytnutie nových informácií o tomto žánre. Projekt prebiehal po celý školský rok 2008/2009. Na úvod boli účastníci oboznámení s tematikou fantasy prostredníctvom výstaviiek kníh a hovorených bibliografií. Nasledovali tvorivé literárne (dokončenie príbehu) a výtvarné (tvorba komiksu) dielne, literárna súťaž a stretnutie so spisovateľkou, držiteľkou ocenenia Lady fantasy, Alexandrou Pavelkovou.

Udelenie ocenenia Priateľ knižnice (22.12.2008):

Oravská knižnica po štvrtý raz udelila ocenenie *Priateľ knižnice*, ktoré je poďakovaním za dlhoročnú nezištnú spoluprácu a priazeň prejavovanú našej organizácii. Ocenenie si z rúk riaditeľa knižnice Petra Hubu prevzala Mária Muráňová, učiteľka a zakladajúca členka literárneho klubu Fontána a Juraj Lukáč, zástupca šéfredaktora týždenníka Noviny Orava.

Program slávnosti obohatila prezentácia novej knihy *Rok na Orave slovom i obrazom* autorov Antona Habovštiaka a Vlada Medzihradského. Knihu pokrstil filmový dokumentarista a literát Ľubomír Viluda.

Uskutočnené besedy:

Ján Beňo (spisovateľ), Gabriela Futová (spisovateľka), Peter Huba (spisovateľ), Miloš Jesenský (spisovateľ), Marek Kubačka (športovec – paralympionik), Edita Kubičková (ilustrátorka), Stanislav Markovič (spisovateľ), Vlado Medzihradský (fotograf), Miroslav Mikolášik (poslanec Európskeho parlamentu), Blažena Mikšíková (spisovateľka), Alexandra Pavelková (spisovateľka), Miroslav Regitko (ilustrátor), Miroslav Saniga (spisovateľ), Otká Štepitová (spisovateľka)

Uvedenie a prezentácia nových kníh:

Vladimír Medzihradský (zostavovateľ): *Dolný Kubín na ceste storočiami 2007-1632*

Stanislav Markovič: *Aforizmy*

Otká Štepitová: *Plamienky*

Peter Huba: *Matej Klinovský* (spoluorganizátor Obchodná akadémia v D. Kubíne)

Anton Habovštiak – Vlado Medzihradský: *Rok na Orave – slovom i obrazom*

Klubová činnosť knižnice:

Fontána – literárny klub. Vznikol a pri knižnici pôsobí od roku 1999. Členovia klubu sa stretávajú raz do mesiaca. Stretnutia slúžia na získanie vzájomných kontaktov, ich súčasťou

sú tvorivé dielne, čítanie a rozborov vlastnej tvorby, diskusie o literatúre, informácie o knižných novinkách, literárnych súťažiach. Svoju tvorbu uverejňujú v klubových zborníkoch, časopisoch a na internete (na klubovej webovej stránke). Pre verejnosť pripravujú autorské čítania v knižnici, pravidelne pripravujú autorské literárne večery v rámci Hviezdoslavovho Kubína.

Klub čítajúcich rodičov na materskej dovolenke a ich detí – určený najmladším čitateľom (hlasné čítanie, prezeranie knižiek a obrázkov, hry a vytváranie pozitívneho vzťahu ku knihám od ranného detstva). Klub sa štvrtý rok stretáva v Materskom centre Pišťalka v Dolnom Kubíne, ktorého priestory viac vyhovujú deťom v rannom veku. Raz mesačne do materského centra prichádza pracovníčka KVV z knižnice, spolu si nahlas čítajú, učia sa riekanky, rozprávajú sa o knižkách. Do čítania sa aktívne zapájajú aj rodičia. Členovia klubu môžu knižnicu navštevovať individuálne.

Školské kluby detí ZŠ v Dolnom Kubíne navštevujú knižnicu pravidelne v stredu a piatok popoludní. Deti sa venujú hlasnému a tichému čítaniu, pracujú v tvorivých dielnach, súťažia.

Klub Unicornus – klub fantasy literatúry pôsobí pri knižnici od r. 2007. Jeho členmi sú starší žiaci ZŠ a študenti SŠ. V spolupráci s knižnicou realizujú projekt Od Julesa Verna... až po Unicornus. Počas letných prázdnin klub zorganizoval úspešné nočné stretnutie v knižnici pod názvom *Noc čierneho jednorožca*.

Iné podujatia:

V rámci kultúrno-výchovnej činnosti knižnice sa udržiava počet podujatí, najmä vďaka vysokému záujmu škôl. Podstatná časť vzdelávacích a kultúrno-výchovných podujatí je z tohto dôvodu určená pre žiakov ZŠ. Jednotlivé podujatia sa vyberajú z ponukových listov, zasielaných školám pravidelne na začiatku školského roka. Tematické podujatia organizované knižnicou sa stali súčasťou edukačného procesu, pretože pedagógovia si uvedomujú dôležitosť čítania a literatúry. Ak je záujem, pripravujeme i témy, ktoré navrhnu učitelia. Viaceré školy prichádzajú do knižnice na celé dopoludnia.

Pravidelne organizujeme informatické výchovy pre všetky vekové kategórie používateľov, podujatia v rámci prevencie drogových závislostí, hodiny hlasného a zážitkového čítania pre deti ZŠ a MŠ, čitateľské dielne, ilustrácie prečítaného príbehu a ich výstavy, tvorivé dielne (práca s prírodnými materiálmi, textilom, slaným cestom, papierom, korálkami, drôtom, dokončenie rozprávkového príbehu, maľovanie na sklo, výroba vianočných pohľadníc a ozdôb).

Pripomenuli sme si významné osobnosti slovenskej i svetovej literatúry (Milan Rúfus, Ľudovít Štúr, Janko Kráľ, Andrej Sládkovič, Ján Botto, Samo Chalupka, Martin Kukučín, P. O. Hviezdoslav, Margita Figuli, Mária Ďuričková, Jozef Pavlovič, Klára Jarunková, Anton Habovštiak, Krista Bendová Daniel Hevier, Gabriela Futová, Ľubomír Feldek, H. Ch. Andersen, Karel a Josef Čapek a i.). Pri príležitosti 180. výročia narodenia Pavla Dobšinského sme zorganizovali 34 podujatí.

Dôraz sme kládli na regionálnu výchovu a výročia regionálnych osobností (Mária Jančová, T. H. Florin, Anton Bernolák, Ivan Branislav Zoch, Vavrinec Čaplovič). K významným osobnostiam regiónu sa pravidelne vraciame v cestopise *Literárne prechádzky po Orave*, podujatiach *Moje mesto* – rozprávanie o udalostiach, osobnostiach, pamätníkoch, povestiach z Dolného Kubína a *Odkiaľ sme a kde sú naše korene* – povesti a rozprávanie o histórii Oravy.

S pozitívnym ohlasom sa stretli hudobno-slovné pásma o slovenských koledách a francúzskych šansónoch. Tematické podujatia o ľudových zvykoch, živote a remeslách našich predkov, ľudovej slovesnosti sú vyhľadávaným doplnkom učiva na školách. Venovali sme sa ľudovým a autorským rozprávkam – slovenským i svetovým, povestiam, mýtom, bájam, bájkam, baladám, literatúre faktu, dobrodružnej literatúre, súčasnej literatúre pre deti,

ľudským a detským právam, výchove k tolerancii a slušnému správaniu, ekologickej výchove. Úspech u detí mali podujatia *Ďakujeme za rozprávku, pán Andersen, Volajú ma Hevi, Z rozprávky do rozprávky, Kde bolo, tam bolo..., Deviatková Marienka, Ako k nám prišla bájka, Mikulášske prekvapenie, Z truhličiek našich babičiek*. Pri príprave všetkých podujatí sme dbali o to, aby boli interaktívne, pre deti zaujímavé a aby vychádzali z práce s knihou a literárnym textom.

Pre deti organizuje detské oddelenie pravidelne mesačne vedomostnú súťaž *Kto vie, odpovie*. Deťom sú určené aj literárne a výtvarné súťaže. Trojčlenné družstvo detských čitateľov, víťazov regionálneho kola, reprezentovalo knižnicu na krajskom kole literárno-vedomostnej súťaže *Knižný Vševedko* v Žiline. Súťaž každoročne organizujú regionálne knižnice ŽSK v spolupráci s Krajskou pobočkou SSK v Žiline.

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v spolupráci s týždenníkom *Noviny Orava* usporiadala *5. ročník regionálnej súťaže školských časopisov základných škôl Najlepší školský časopis 2008*. Zúčastnilo sa jej 21 redakčných kolektívov časopisov. Hodnotilo sa v dvoch kategóriách. V 1. kategórii – časopisy 1. a 2. stupňa ZŠ sa na prvom mieste umiestnil časopis *PROBLÉM?* zo ZŠ Ul. Komenského v Námestove, na druhom *Makovička* zo ZŠ s MŠ v Mútnom a na treťom mieste časopisy *Bobrík* zo ZŠ v Bobrove, *Do pohody* zo ZŠ s MŠ J. Vojtašáka v Zákamennom, *Klingáčik* zo ZŠ s MŠ v Kline a *Lampášik* zo ZŠ s MŠ v Oravskej Lesnej. V 2. kategórii zvíťazil časopis *Štvrtáčik* ZŠ a MŠ v Babíne. Druhé miesto obsadil časopis *Lavínka* zo ZŠ s MŠ v Lokci a tretie *Polhorček* zo ZŠ v Oravskej Polhore.

Súťažiacich hodnotila porota v zložení: A. Fecková – redaktorka (*Noviny Orava*), J. Lukáč – zástupca šéfredaktora (*Noviny Orava*), J. Kaščák – riaditeľ (TV DK – Infoštúdio Dolný Kubín), M. Gonda – riaditeľ (Oravská knižnica AH), M. Kazimírová – knihovnička (Oravská knižnica AH). S pribúdajúcimi ročníkmi súťaže kvalita časopisov narastá a usporiadateľov teší, že víťazné regionálne časopisy získavajú úspechy i v celoštátnych súťažiach.

Oravská knižnica sa v tomto roku prvýkrát zapojila do celoslovenskej čitateľskej súťaže pre deti *Čítame s Osmijankom*. Súťažné žiacke kolektívy sme oslovili v ZŠ J. Matúšku v Dolnom Kubíne.

V spolupráci so ZUŠ P. M. Bohúňa vyhlásila Oravská knižnica súťaž o najlepšie literárne stvárnenie témy *Talenty pre Európu – Medzinárodná súťaž Bohdana Warchala* v hre na sláčikových nástrojoch vo forme minieseje, bonmotu, sentencie, aforizmu alebo vyznania.

Čitatelia mali možnosť zapojiť sa do celoslovenskej čitateľskej ankety *Detská kniha roka*, ktorú vyhlásili OZ Fanfáry a Pracovná skupina pre prácu s deťmi a mládežou pri OKS SNK v Martine. Oravská knižnica vyhlásila 1.9.2008 súťaž *Kniha roka 2008*, v ktorej verejnosť prostredníctvom ankety vyberá najlepšiu knihu s regionálnou tematikou. Anketa prebieha až do marca 2009 a jej výsledky budú vyhlásené počas Týždňa slovenských knižníc.

Spolupráca:

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v uplynulom roku spolupracovala so všetkými typmi škôl v Dolnom Kubíne (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ sociálno-právna, Spojená škola - Špeciálna ZŠ pre telesne postihnutých, ZUŠ), ZŠ v regióne (Vyšný Kubín, Malatiná, Žaškov, Dlhá nad Oravou, Zázrivá, Chlebnice, Námestovo, Krivá, Itebné, Oravský Podzámok a iné), kultúrnymi inštitúciami (MsKS, Oravské múzeum P.O.Hviezdoslava, Oravské kultúrne stredisko, Oravská galéria), mestskými knižnicami v regióne, Spolkom slovenských knihovníkov, Slovenskou asociáciou knižníc, Mestským úradom v Dolnom Kubíne, občianskymi združeniami (OZ ORBIS LIBRI, OZ diveRzita, OZ Pišťalka, OZ HOMO ERECTUS, OZ KUKUČINKA, OZ POLONUS), Domovom dôchodcov a Domovom sociálnych služieb pre dospelých, Domovom sociálnych služieb pre deti a dospelých, Klubom dôchodcov, literárnym klubom Mädokýš z Martina, Asociáciou organizácií spisovateľov Slovenska, Spolkom slovenských spisovateľov, Klubom nezávislých spisovateľov, Národným osvetovým centrom,

regionálnymi týždenníkmi Noviny Orava, MY – Oravské noviny, Oravec, Oravsko, redakciou mestskej káblovej televízie TV DK - INFO štúdio Dolný Kubín.

Sme partnerskou knižnicou *Parlamentnej knižnice Národnej rady SR* a v rámci projektu *Informácie pre verejnosť* sprostredkujeme používateľom informácie o činnosti NR SR a EÚ. Spolupracujeme s hnutím *Greenpeace* a v rámci edukačného projektu EKO–INFO poskytujeme používateľom ekologické informačné materiály. V novembri bola slávnostne otvorená *Poľská knižnica – Biblioteka Polska* za účasti poľskej konzulky v SR Urszuly Szulcyk Sliwinskej a zástupkyne OZ POLONUS Katarzyny Bielik.

2. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Tab. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Ukazovateľ	r. 2007	r.2008	Rozdiel
registrované bibliograf. a faktogr. informácie	21 909	23 101	+ 1 192
Počet rešerší	117	129	+ 12
- z toho na regionálne témy	43	44	+ 1
Počet bibliografií	9	4	- 5
počet monitorovaných periodík	66	67	+ 1
počet záznamov v databáze celkom	14 814	15 908	+ 1 094
z toho ročný prírastok	950	1 094	+ 144
fond regionálnych dokumentov – knihy	2 544	2 725	+ 167
periodiká	33	35	+ 2
počet využívaných elektronických zdrojov	6	6	0
výpožičky regionálnej literatúry	3 216	3 327	+ 111

Základná koncepcia činnosti regionálneho oddelenia sa zameriavala na systematické dopĺňovanie regionálneho fondu, vytváranie databázy súbežnej regionálnej bibliografie Orava v tlači 1994–2008 v informačnom systéme BIBLIS (k 31.12.2008 obsahovala 15 930 záznamov) a dopĺňanie regionálnych kartoték aktuálnymi údajmi.

Hoci akvizícia regionálnych dokumentov pre typ našej knižnice nie je zabezpečená legislatívne, stretávame sa s pochopením u miestnych vydavateľov i autorov. Väčšinu regionálnych dokumentov získavame darom. V širokej oblasti kontaktov knižnice významné miesto má aktívny kontakt s autormi tvoriacimi v regióne, s vydavateľmi súčasnej publikovanej literatúry, s predstaviteľmi miestnej samosprávy, ale aj s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na zhromažďovaní regionálnych fondov. Dôkladne máme zmapované vydávanie regionálnej tlače. Vydavatelia zasielajú mestské, obecné i školské časopisy do knižnice pravidelne.

Systematicky je dopĺňovaná a aktualizovaná báza dát sekundárnych informačných prameňov novými údajmi. Tento nezastupiteľný informačný aparát predstavujú regionálne kartotéky a príručná knižnica oddelenia. V súlade s edičnou činnosťou knižnice bola realizovaná evidencia a vypracovávanie formulárov, vo výmennom formáte MARC 21, pre Evidenčný súpis plánovaných bibliografických prác a Bibliografiu bibliografií. Analytický rozpis zborníkov je realizovaný v databáze súbežnej regionálnej bibliografie. Z regionálnych kartoték sú najviac využívané: tematická kartotéka, miestopisná a kartotéky osobností.

Záujem o bibliograficko–informačné služby zo strany širokej verejnosti má naďalej vzrastajúcu tendenciu, regionálna bibliografia ako zdroj informácií je akceptovaná a využívaná okrem študentov hlavne zo strany pracovníkov kultúrnych zariadení, regionálnych médií a iných subjektov v meste. Celkový charakter bibliograficko-informačných, rešeršných a konzultačných služieb je podmienený skladbou používateľov a dostupnými informačnými zdrojmi. Monitoring periodickej tlače je poskytovaný podľa záujmu, jednotlivcom aj inštitúciám len na požiadanie. Na excerptovaní článkov so zameraním na tematiku regiónu Orava z periodík, ktoré knižnica odoberá sa podieľali takmer všetci pracovníci knižnice.

V roku 2008 bolo spracovaných 129 elektronických rešeršných výstupov, z toho 44 na regionálne témy. Rešerše boli zamerané na témy, napr.: výchovné problémy detí s mentálnym postihnutím, chudoba ako sociálny problém, sociálno-patologické javy na školách, sociálno-patologické javy v rodinách, gemblerstvo, týrané deti, starostlivosť o mentálne postihnutých dospelých v ústavoch, prevencia drogovo závislých, význam výtvarnej výchovy pre rozvoj estetického citenia dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, seniori – ich problémy a potreby, úloha sociálneho pracovníka v porozvodovej starostlivosti o dieťa, prevencia alkoholovej závislosti z pohľadu sociálnej pedagogiky, podmienky rodiny a ich vplyv na trávenie voľného času členov rodiny, chudoba a bezdomovstvo, etika v práci sociálneho pracovníka, integrácia detí s Downovym syndrómom, rodina a rozvod, príčiny a možnosti riešenia agresivity detí.

Rešerše na regionálne témy boli zamerané nasledovne: Z histórie Oravskej železnice, Galéria Márie Medveckej v Tvrdošíne, Rašeliniská hornej Oravy, Hudobný život na Orave, Štefan Šmálik – publicista, Oravské ľudové remeslá – sklárstvo, keramikárstvo, hrnčiarstvo, Základné školstvo v Dolnom Kubíne, Súčasní oravskí básnici, História a súčasnosť miest a obcí, Život a dielo Antona Habovštiaka, Anton Bernolák a ostatní jazykovedci, Významní historici Oravy, Alternatívna medicína a ďalšie.

3. Metodická a poradenská činnosť knižnice

4.1. Metodické návštevy

	r.2007	r.2008	Rozdiel
Počet metodických návštev	63	62	- 1
– z toho verejných knižnice	52	53	+ 1
školské knižnice	11	9	- 2
Počet konzultácií	140	165	+ 25
Odborné podujatia	4	4	0

3.2. Vnútroknižničná metodika - zameranie

V rámci vnútroknižničnej metodiky sme sa zamerali na riešenie odborných a technických problémov súvisiacich s prevádzkou knižnice, vypracovanie interných smerníc a dokumentov, rozborovú činnosť a spracovávanie štatistík, vypracovanie dotazníkov, formulárov a podkladov pre zriaďovateľa, SNK Martin a ďalšie inštitúcie, participáciu pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov pre OK AH, cezhraničnú spoluprácu, prípravu a realizáciu podujatí väčšieho rozsahu.

Metodička priebežne aktualizovala webovú stránku knižnice, zabezpečovala korektnú prevádzku počítačovej siete a elektronických databáz, servis nad systémami Libris a Biblis, koordinovala pracovné návštevy autora systému Dr. Tibora Menyherta v Oravskej knižnici a ďalších automatizovaných knižniciach regiónu, realizovala ošetrovanie vzniknutých chýb

v knižnično-informačnom systéme a zmeny v jeho nastaveniach. Zabezpečovala súvisiacu agendu a prípravu technických podmienok pre prechod na euro. Zúčastnila sa tréningového seminára Moderný manažment pre ženy a následne absolvovala on-line vzdelávanie. Viedla občianske združenie Orbis Libri a súvisiacu agendu, pripravovala a realizovala projekty.

V roku 2008 sa pracovníci knižnice zúčastnili na psychologickom tréningu, zameranom na komunikáciu a asertivitu v práci s čitateľmi (4 stretnutia po 2 hodiny, 14.5.-4.6.2008, lektorka PhDr. M. Takáčova z Centra pedagogicko-psychologickej prevencie Dolný Kubín).

4. Elektronizácia, automatizácia a technické vybavenie

Tab. 24 Hardvér a iné technické vybavenie

Počet PC spolu	Z toho pre použív. bez internetu	Z toho internet pre použív.	Počet server.	Počet zálož. zdroj.	Počet tlačiarní	Počet OCR snímačov	Počet skenerov	Počet kopíriek	Počet laminov.
30	3	10	3	4	21	5	3	3	1

Tab. 25 Softvérové vybavenie

Typ siete	Štrukturovaná sieť typu server – klient s rozvodovým uzlom 16-portovým switchom a 24-portovým patch panelom
Knižnično-informačný softvér	Libris, Biblis
Operačné systémy	Windows 95/98/2000 Professional/XP Home/XP Professional
Počet automatizovaných pobočiek	Knižnica nemá pobočky

Tab. 26 Internet

Typ pripojenia	Prenosová rýchlosť	Počet pripojených PC	Z toho pre používateľov	Počet pobočiek s internetom pre verej.
DSL pripojenie	2048/256 kbit/s	23	10	
Vucnet, DSL	1800 kbit/s	3	0	

Oravská knižnica A. Habovštiaka je plne automatizovaná, všetky knižnično-informačné procesy sú realizované prostredníctvom informačného knižničného systému Libris a Biblis v operačnom systéme Windows 95/98/2000/XP Home/XP Professional. Technické vybavenie knižnice tvorí 1 server a 14 pracovných staníc, ktoré sú zapojené v lokálnej sieti a prevádzkuje sa na nich systém Libris a Biblis (z toho 3 slúžia ako on-line katalógy pre čitateľov), 1 proxy server a 7 PC zapojených v internetovej sieti (z toho 6 prístupných čitateľom), 1 IBM server a 4 tenkí klienti zapojení v internetovej sieti, 3 počítače sú zapojené v sieti Vucnet. Ďalšie hardvérové vybavenie knižnice zahŕňa 21 tlačiarní (3 ihličkové, 3 atramentových, 2 farebné laserové, 13 čiernobielych laserových), 3 plošné scannery, 5

snímačov čiarových kódov (z toho 4 laserové), 1 mediaprojektor, 1 multifunkčné zariadenie, umožňujúce tlač, skenovanie a kopírovanie, 4 záložné zdroje.

V roku 2008 bol z prostriedkov organizácie zakúpený nový výkonnejší počítač s operačným systémom Windows XP Home Edition pre úsek ekonomiky a 2 laserové čiernobiele tlačiarne. Z grantových prostriedkov MK SR v rámci Podprogramu 2.1 Knižnice a knižničná činnosť sme získali 4 počítačové zostavy s operačným systémom Windows XP Home Edition, 1 čiernobiely laserovú tlačiareň, 1 farebnú laserovú a 1 ihličkovú tlačiareň.

V knižnici sa využívajú dva typy pripojenia, v sieti Vucnet sú zapojené 3 počítače (riaditeľ, ekonómka, projektový manažér), ostatné počítače využívajú DSL internetové pripojenie (provider T-Com, typ Biznis Profi Klasik) s neobmedzeným prenosom dát a rýchlosťou pripojenia 2048/256 kbit/s. V knižnici sa prevádzkuje web-proxy server s operačným systémom Linux a pevnou IP adresou, ktorý zabezpečuje fungovanie on-line katalógu s možnosťou ďalších on-line služieb. O pridelenie PIN kódu, ktorý umožňuje používateľovi prezerat' si svoje konto a rezervovať žiadanú literatúru, požiadalo takmer 200 ďalších záujemcov (v r. 2006 - 700 používateľov, v r. 2007 – 300 používateľov). Rezerváciu dokumentov prostredníctvom on-line katalógu využilo 343 používateľov, rezervovaných bolo 694 dokumentov, z toho 59 MVS (v roku 2007 to bolo 260 používateľov, 455 rezervovaných dokumentov, 35 MVS).

Proxy server nám umožnil aj prepojenie lokálnej a internetovej siete, čím sa zabezpečil prístup k internetu aj na oddeleniach, kde to dovtedy nebolo možné (bibliografia, akvizícia, beletria, úsek KVČ). Využívanie pripojenia na Internet umožňuje pracovníkom knižnice zvyšovať kvalitu, operatívnosť a efektívnosť svojej práce v oblasti medziknižničnej výpožičnej služby, akvizície, katalogizácie, vybavovaní korešpondencie, získavaní aktuálnych informácií, komunikácii s používateľmi a pod.

Knižnica má vytvorenú webovú stránku vo voľne šíriteľnom redakčnom systéme United-Nuke a webhosting domény zabezpečuje na svojom serveri firma WebSupport, s.r.o. Na webovú stránku knižnice bolo v tomto roku zaznamenaných 27 137 vstupov návštevníkov.

Prístup na Internet môžu používatelia využívať na hudobnom a detskom oddelení, už niekoľko rokov zaznamenávame stály nárast záujmu zo strany používateľov o túto službu.

	r. 2007	r.2008	Rozdiel
Používatelia internetu a PC	9 887	13 001	+ 3 114
– z toho deti	4 982	7 844	+ 2 862

Platenú verejnú internetovú stanicu na hudobnom oddelení môžu využívať registrovaní i neregistrovaní používatelia po dovŕšení 14 rokov. Internetové prístupové miesta na detskom oddelení boli v auguste 2007 rozšírené o 4 terminály, ktoré knižnica získala v rámci národného projektu MK SR Informatizácia knižníc a umožňujú bezplatný prístup na internet pre širokú verejnosť. Na počítačoch, ktoré prevádzkujeme ako verejné internetové stanice, majú naši používatelia možnosť aj skenovať si obrázky a dokumenty, pracovať v programoch Microsoft Word a Microsoft Excel a svoje dokumenty si vytlačiť.

5. Knižnica a spolková činnosť, medzinárodná knižničná spolupráca

Oravská knižnica je kolektívnym členom Spolku slovenských knihovníkov (SSK) a členom Slovenskej asociácie knižníc. Členmi SSK sú 10 pracovníci, v uplynulom roku sa členkami stali ďalšie dve pracovníčky. Pani A. Albíniová je členkou výboru pobočky SSK Žilinského kraja. PhDr. Milan Gonda pracuje v Predstavenstve SSK.

O medzinárodnej knižničnej spolupráci sme uviedli údaje v iných častiach tejto správ.

6. Stav verejných knižníc v metodickej pôsobnosti knižnice podľa jednotlivých okresov:

Rok	Počet knižníc v metod. pôsobnosti	Úväzok metodika pre okr. metodiku	Odb. poduj. pre knih.	Počet metod. návštev	Centrál. Nákup KF	Počet stag. knižníc	Počet knižníc s obnov. činn.	Počet prest'. knižníc	Počet kniž. bez Sk na KF	% kniž. bez nákupu KF
2007	60	1	4	63	xxx	7	0	4	21	35
2008	59	1	4	62	xxx	10	0	5	21	35

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodickej pôsobnosti 59 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 22 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 3 obecné profesionálne, 19 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálne, 10 neprofesionálnych). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa znížil stav knižníc s neprofesionálnymi zamestnancami o 1 knižnicu (Hladovka), kde došlo ku zlúčeniu so školskou knižnicou a prešla do siete školských knižníc.

Sieť profesionálnych knižníc

Sieť verejných knižníc s profesionálnymi pracovníkmi v metodickej pôsobnosti Oravskej knižnice tvoria 3 mestské knižnice a 5 obecných knižníc. Mestské knižnice v Námestove, Trstenej a Tvrdošíne a obecná knižnica v Rabči sú plne automatizované prostredníctvom knižnično-informačného systému Libris. V knižnici v Nižnej a Zákamennom aj v roku 2008 pokračovalo retro spracovanie knižničného fondu. Systém Libris má zakúpený a inštalovaný aj knižnica v Oravskej Lesnej, ale z dôvodu sťahovania knižnice a zmeny knihovníka začne s retro spracovaním svojich fondov v roku 2009. Pre knižnicu v Závrivej vypracovala metodička do grantovej schémy MK SR projekt na získanie výpočtovej techniky a knihovníckeho programu, ktorý bol podporený. Knižnica získala počítač, tlačiareň a knižnično-informačný systém MaSK, v ktorom začala so spracovaním svojho knižného fondu. V rámci metodických návštev sme priebežne zaškolovali pracovníčky týchto knižníc v práci s jednotlivými modulmi knižničných systémov (retro, revízia, akvizícia, generovanie súhrnných štatistických údajov), opravovali vzniknuté chyby v programe a zabezpečili návštevu autora systému Libris T. Menyherta, ktorý v knižniciach inštaloval novú verziu programu s implementáciou zmien súvisiacich s prechodom na euro. Všetky verejné knižnice s profesionálnymi zamestnancami v metodickej pôsobnosti OKAH majú výpočtovú techniku a knihovnícky program, prístup na internet v roku 2008 získala Mestská knižnica v Tvrdošíne a obecná knižnica v Zákamennom. V súvislosti s tým bolo pracovníckam poskytnuté metodicko-inštruktážne zaškolenie v elektronickom zasielaní žiadaniek MVS a vyhľadávaní žiadanej literatúry v on-line katalógoch.

Z profesionálnych knižníc sa do národného projektu Informatizácia knižníc SR – verejný internet zapojila len knižnica v Rabči, kde je v prevádzke 8 terminálov. Ostatné knižnice sa z dôvodu nedostatočných priestorových, organizačných, personálnych a technických podmienok do projektu nezapojili.

Mestským knižniciam a Obcej knižnici v Rabči bol pravidelne zasielaný bulletin Nové knihy, ktorý slúži ako metodický materiál pri katalogizácii, klasifikácii a vecnom spracovaní nových prírastkov knižničného fondu.

Metodička poskytla pracovníckam profesionálnych knižníc odborné usmernenie a konzultácie pri vypracovávaní a záverečnom vyhodnocovaní projektov do Grantového systému MK SR. Projekty na nákup literatúry podali všetky knižnice, ale žiadny projekt nebol podporený, keďže v roku 2008 boli grantové prostriedky v prevažnej miere pridelované regionálnym knižniciam v porovnaní s rokom 2007, kedy v zmysle grantových podmienok boli prioritne podporované obecné neprofesionalizované knižnice a nižšie

organizované profesionalizované knižnice. Projekty na získanie výpočtovej techniky podali knižnice v Námestove (40.000.-), Trstenej (0), Nižnej (0), Rabči (25.000) Zákamennom (25.000.-), Zázrivej (28.000.-). Podporené boli knižnice v Námestove, Rabči, Zákamennom a Zázrivej v celkovej sume 118.000.- Sk.

Dňa 11.9.2008 sa uskutočnilo pracovné stretnutie profesionálnych knihovníkov, ktorí sa v úvode zúčastnili seminára Súčasná poľská literatúra pre deti a mládež v knižnici a ďalej bola porada zameraná na informácie k zavedeniu eura v knižniciach a zaškolenie vo vyplňaní elektronického štatistického výkazu.

Sieť neprofesionálnych knižníc

Metodická činnosť v rámci neprofesionalizovaných verejných knižníc bola aj v tomto roku zameraná na zisťovanie stavu a činnosti jednotlivých obecných knižníc, odbornej úrovne vedenia základných evidencií, korektné vyplňanie ročného štatistického výkazu o činnosti knižnice, úrovne poskytovania výpožičných služieb, zaškoľovanie nových neprofesionálnych knihovníkov, odporúčania pri plánovaní automatizácie knižníc, vypracovávanie, realizáciu a vyhodnocovanie projektov, usmernenie pri realizácii fyzických revízií knižných fondov a ich následnom evidenčnom vysporiadaní. V niektorých obciach sa objavili tendencie zlučovať verejné knižnice so školskými, v roku 2008 došlo k zlúčeniu obecnej a školskej knižnice v Hladovke. V týchto prípadoch je potrebné dbať na dodržiavanie usmernenia SNK k zlučovaniu knižníc, keďže v obciach dochádza k ich faktickému zlúčeniu, ale nie sú zrealizované administratívne zmeny v zmysle usmernenia (rozhodnutie obecného zastupiteľstva o zlúčení, zmena štatútu, odhlásenie pôvodnej knižnice a nahlásenie novej v Zozname knižníc SR na MKSR).

V rámci svojej metodickej pôsobnosti poskytujeme knihovníkom neprofesionálnych knižníc, prípadne pracovníkom obecných úradov odborné usmernenie a konzultácie pri vypracovávaní projektov do Grantového systému MK SR, v roku 2008 podalo projekty na nákup knižného fondu 14 knižníc, z toho boli 2 knižnice podporené: Babín, Brezovica, Čimhová, Krušetnica (10.000.-), Liesek, Podbiel, Rabčice, Sedliacka Dubová, Sihelné, Štefanov, Vavrečka, Zábiedovo, Zuberec (10.000.-), Oravský Podzámok. Projekty na získanie výpočtovej techniky podali knižnice v Lokci, Medzibrodí, Podbieli a Sedliackej Dubovej, sumou 22.000.- Sk bola podporená knižnica v Podbieli, ktorá získala výpočtovú techniku a knižničný program MaSK. Metodická zaškoolila knihovníčku v realizácii retro spracovania knižného fondu.

V sieti neprofesionálnych knižníc používa automatizovaný knižnično-informačný systém Libris Obecna knižnica v Istebnom, Liesku a Oravskom Podzámku, pracovníckam týchto knižníc bola poskytnutá metodická pomoc pri zabezpečovaní korektnej prevádzky programu. Niektoré knižnice s neprofesionálnymi knihovníkmi a školské knižnice prejavili záujem o automatizáciu. Knihovníkov, pracovníkov obecných úradov a škôl sme informovali o možnostiach výberu knihovníckych softvérov. V prípade, že si vyberú systém Libris poskytneme im obdobnú metodickú pomoc ako knižniciam, ktoré už prešli automatizáciou. Knihovníčka v obecnej knižnici v Oravskom Bielom Potoku iniciatívne vyhľadala na internete voľne šíriteľný český softvér pre malé knižnice VLKsoft a začala retro spracovanie svojho fondu. Metodická otestovala funkcie tohto softvéru a zistila, že pre základnú evidenciu fondu, čitateľov a výpožičiek je pre malé knižnice použiteľný.

Dňa 13.11.2008 sa uskutočnilo pracovné stretnutie knihovníkov neprofesionálnych obecných knižníc zamerané na zhodnotenie grantového systému MK SR za rok 2008 a možnosti podávania projektov pre rok 2009, zaškolenie vo vyplňaní elektronického štatistického výkazu a analýze chýb pri spracovávaní údajov do výkazu. Napriek distribuovanému metodickému materiálu, ktorý obsahoval aj vzorovo vyplnený štatistický

výkaz s podrobnými vysvetlivkami, každoročne je pri sumárnych štatistikách potrebné mnohé nesprávne údaje dodatočne žiadať a overovať.

V rámci štatistickej a rozborovej činnosti sme údaje ročných výkazov vkladali do databázy MK SR a následne spracovali sumárne štatistické prehľady o činnosti Oravskej knižnice a ostatných verejných knižníc podľa jednotlivých okresov regiónu Orava.

Sieť školských knižníc

V roku 2008 sa vo zvýšenej miere obracali na nás pracovníci školských knižníc predovšetkým v súvislosti s automatizáciou ich knižníc. Okrem poskytovania informácií o existujúcich knižničných softvéroch, poskytli sme im aj podklady a konzultácie k vypracovaniu projektov do grantového programu MŠ SR. ZŠ P. Škrabáka v Dolnom Kubíne úspešne podala projekt na MŠ SR – Revitalizácia a elektronizácia knižníc a vďaka získaným finančným prostriedkom zmodernizovala vybavenie knižnice a multimediálnej študovne.

V školskej knižnici v Lokci bol inštalovaný systém Libris, kde sme poskytli databázu Oravskej knižnice a následne aj zaškolenie v retro spracovaní fondu. Školská knižnica pri Strednej priemyselnej škole v Tvrdošíne je profesionalizovaná knižnica s celodennou prevádzkou a je automatizovaná prostredníctvom knižničného systému Libris, v priebehu roka sme v tejto knižnici uskutočnili niekoľko metodických návštev zameraných na opravu chýb v jednotlivých moduloch a zabezpečili návštevu autora systému Libris T. Menyherta s aktuálnou verziou programu v súvislosti so zavedením eura.

Môžeme skonštatovať, že situácia v školských knižniciach sa zlepšuje, ale chýba im systematické metodické usmerňovanie, ktoré by sa prejavilo na skvalitňovaní ich knižničnej práce. V rámci svojich možností OKAH takúto metodickú pomoc na požiadanie poskytuje.

Sumárne štatistické údaje okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín sú vyhodnotené v samostatnej správe.